БЕШ ЙИЛЛИК ВАХТАСИДА

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

14 ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 231 (3713).

24 НОЯБРЬ ЖУМА

1967 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

Юқори Чирчиқ районидаги «Ўзбекистон» колхози деҳқонлари шу кунларда шудгорлаш ишларини уюшқоқлик билан олиб бормоқдалар. Улар барча майдонларни 1 декабргача шудгорлаб бўлиш учун курашяптилар. Суратда: колхознинг илғор тракторчиси Ген Си У. У ҳар куни 6—7 гектарерни ҳайдамоқда.

Н. Тўраев фотоси.

ДЕҲҚОН БЎЛСАНГ, ШУДГОР ҚИЛ

Мўл ҳосилга мустаҳкам замин яратишда кузги шудгор жуда катта аҳамиятга эга. Буни уста деҳқонлар жуда яхши билишади. Шунинг учун ҳам улар ҳар йили ўз ерларини кузни қулай муддатларида сифатли қилиб ҳайдашга жиддий эътибор беришади.

Ўз вақтида сифатли ўтказилган шудгор органик, минерал ўғитлардан самарали фойдаланиш, далаларда бегона ўтларни камайтириш, сувдан унумли фойдаланиш, чигит экишни қулай агротехника муддатларида ўтказиш имкониятини туғдиради. Шудгордан сўнг тупроқ қиш бўйи музлаб, баҳор чиққач эриб, экиш мавсумига қадар яхши етилади. Бунинг натижасида чигитнинг сифатли экилишига ва барвақт униб чиқишига эришилади.

Бутуниттифоқ пахтачилик илмий-текшириш институтининг турли хил тупроқ-иқлим шароитларида ўтказган кўплаб тажрибалари баҳорги ер ҳайдаш билан кузги шудгорлаш ўртасида жуда катта фарқ борлигини кўрсатди. Масалан, областимизнинг оддий кулранг тупроқли ерлари кузги шудгор натижасида баҳорги ер ҳайдашдагига нисбатан гектар бошига 6,2 центнер кўп пахта ҳосили бериши тажрибада синаб кўрилган.

Ерни икки ярусли плуглар билан шудгорлаш яхши натижа беради. СоюзНИХИнинг маълумотларига қараганда, областимизнинг кулранг тупроқли ерлари икки ярусли плуглар билан 30 сантиметр чуқурликда ҳайдалганида оддий плуглар билан ҳайдалганига қараганда гектар бошига икки ярим центнер кўп ҳосил берган. Бундан ташқари икки ярусли плуг билан шудгорланганда оддий шудгорга қараганда далани ўт босиш даражаси икки-уч баравар камаяди, солинган гўнг ва органик чиқиндилар ер қатламига чуқурроқ тушади, бу эса тупроқ унумдорлигини оширади.

Барча хўжаликларда кузги шудгорни юқори сифатли ўтказишга эришиш учун далалардаги ҳосил йиғиштириб олиниши биланоқ дарҳол ишга киришиш зарур. Биринчи галда маккажўхори, оқжўхори ва бошқа эртаги экинлардан бўшаган майдонларни, эски бедапояларни шудгорлаш лозим. Шундай қилинганда ҳайдов тракторлари пахта майдонларини шудгорлашга ўз вақтида сафарбар этилади. Маккажўхори, оқжўхори ва бошқа экинлардан бўшаган ерларни тупроқнинг хусусиятларига қараб 30-40 сантиметр чуқурликда шудгор қилиш лозим.

МУТАХАССИСЛАР МАСЛАҲАТИ

Икки-уч йиллик беда шудгор қатламида гектар бошига 15-20 тонна ва ундан ҳам кўпроқ илдиз қолдиқларини қолдиради. Бу қолдиқлар гектар бошига 150-200 килограмм соф азот билан баравардир. Ана шунинг ўзидан ҳам кўриниб турибдики, бедапоялар яхшилаб ҳайдалса, тўрт-беш йилгача юқори ҳосил олиш мумкин.

Бедапояларни сифатли ҳайдаш учун икки ярусли плугларни ишлатиш тавсия этилади. Бу плугларнинг олдинги корпусларини 6-8 сантиметр чуқурликда юрадиган қилиб ўрнатмоқ зарур. Агар хўжаликда махсус икки ярусли плуг бўлмаса, тегишли инструкцияга биноан, оддий плугларни ҳам икки ярусли плуг қилиб қайта созлаш мумкин.

Тупроғи қуриб кетган ёки зичлашиб қолган участкаларни шудгорлашни тавсия этамиз. Суғорилганидан кейин тупроқ яхши етилгач, шудгорлашга киришиш керак.

Ер ҳайдаш ишларининг катта қисмини пахта майдонларининг шудгори ташкил этади. Юбилей йилида областимизнинг ҳамма хўжалигида фидокорона меҳнат орқасида пахтадан мўл ҳосил етиштирилди. Бу ҳосил шу чоққача асосан йиғиштириб олинди. Лекин, ҳали ҳосили батамом териб олинмаган пайкаллар ҳам анча-мунча топилади. Пахтакор деҳқонлар ана шу пайкаллардаги олтин дурдоналарнинг бирор мисқолини ҳам қолдирмай териб олганларидан кейингина шудгорга киришишлари даркор.

Вилт билан зарарланадиган пахта майдонларини шудгорлашда келажакда бу касалликнинг кенг тарқалмаслиги учун ерни ғўзапоя билан қўшиб ҳайдаш ярамайди. Ғўзапоя йиғиштириб олинмай шудгор қилинса, вилт касаллигининг тарқалиши билан бирга баҳорда экиш сифатсиз чиқади.

Шудгордан олдин ерга органик ва минерал ўғитлар солинса, тупрок унумдорлиги ортади. СоюзНИХИнинг маълумотларига кўра, агар шудгордан олдин ерга фосфор ва калий ўғитлари солинса, ўғитланмай шудгор қилинган ерларга нисбатан гектар бошига 4-6 центнер қўшимча ҳосил олиш мумкин. Ҳар бир участкада шудгордан олдин фосфорли ўғитлар йиллик нормасининг 60-70 процентини, калий ўғитларининг 50 процентини солиш тавсия этилади. Гўнг ва бошқа маҳаллий ўғитларни шудгордан олдин биринчи навбатда кам ҳосилли участкаларга гектар бошига 8-10 тоннадан, капитал планировка қилинган участкаларга эса 15-20 тоннадан солинса яхши бўлади.

Чуқур шудгор қилишда гап кўп. Ерни 28—30 сантиметр чуқурликда ҳайдасангиз, кутган натижангизга эришасиз. Майдон шудгорлаб бўлинганидан кейин карта чекаларини ҳам то зийигача ҳайдаб, ернинг ўнқир-чўнқир жойларини текислаб қўйиш керак. Бу муҳим агротехника тадбирини баҳорга қолдириш мутлақо ярамайди. Чунки баҳорда деҳқоннинг иши бениҳоя кўпайиб кетади. Бундан ташқари қиши билан намни ўзига сингдириб чиққан ер баҳорда шудгор қилинса, тупроқ ниҳоятда зичлашиб кетади. Бу эса унинг унумдорлигини пасайтириб юборади.

Шу кеча-кундузда ҳар бир колхоз ва совхозда пахтанинг сўнгги мисқолларини битта қўймай йиғиштириб олиш билан бирга келгуси йил мўл ҳосили учун барча майдонларни сифатли шудгорлашга жиддий эътибор бермоқ зарур.

П. ЯЗИКОВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган агроном, қишлоқ хўжалиги фанлари кандидати.

Л. МЯКИШЕВ,
илмий ходим.

Юбилей йили ОҚ ОЛТИНИ

ОБЛАСТИМИЗ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 23 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	бир кунда	мавсум бошидан бери	Машина терими: бир кунда	Машина терими: мавсум бошидан бери
Оққўрғон	0,06	120,64	0,04	136,85
Бўка	0,09	119,60	0,03	142,60
Юқори Чирчиқ	0,23	117,01	0,27	148,00
Ўрта Чирчиқ	0,10	116,58	—	134,31
Янгийўл	0,15	115,61	—	123,30
Оржоникидзе	0,31	110,71	—	100,09
Бекобод	0,20	103,64	—	106,74
Область бўйича	0,12	115,99	0,03	131,73

ОҲАНГАРОН ТОННЕЛИ

Республикамиз кўчегаркаси — Оҳангаронда йирик тоннель қурилиши жадал суръатлар билан давом этмоқда. Унинг қурилишида иккинчи тоннель отряди ва 121 қурилиш-монтаж поезди коллективлари фидокорона меҳнат қиляптилар. Жуда мураккаб бу иншоатнинг узунлиги 3353 метр бўлади. У тўла қўлдан чиқарилгач, Оҳангарон дарёсининг суви шу тоннелдан оқабошлайди. Натижада кўмир ҳавзасида ёқилғи қазиб чиқаришни кескин кўпайтириш имкони туғилади. Чунки ҳозирги вақтда кўмир қатламлари устидан оқаётган дарё суви тоннель орқали ўтказилгач, кончилар учун жуда кенг иш фронти очилади.

Қурувчилар ва монтажчилар тоннель қурилиши планларини ҳар ойда ортиғи билан адо этмоқдалар. Ҳозиргача улар 2200 метрдан ортиқроқ қисмини қўлдан чиқардилар. Тоннелнинг атрофига темир ва бетондан облицовка қилинди.

Коллектив ўртасида тобора авж олаётган социалистик мусобақа яхши самара бермоқда. Шу вақтгача пландагидан ташқари 200 метрга яқин тоннель қазилди.

А. ЦАРЬКОВ.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА КУЗГИ ШУДГОРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 23 БОЯБРГАЧА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

Районлар	планга нисбатан процент ҳисобида
Калинин	94,0
Оққўрғон	66,6
Оржоникидзе	66,2
Юқори Чирчиқ	53,4
Янгийўл	32,7
Бўка	20,7
Ўрта Чирчиқ	23,5
Бекобод	11,7
Область бўйича	40,0

ЧИННИДА «БОДОМ ГУЛИ»

Пойтахтдаги чинни заводининг қўли гул усталари ишлаган ёдгорлик буюмларидан бири ана шундай деб аталади. Бу гўзал буюм Москва, Бухарест, Монреаль кўргазмаларида томошабинлар томонидан юқори баҳо олди. Бу бежиз эмас албатта.

Корхона коллективи бу йил ана шундай ўнга яқин безакда бир неча хил янги шаклда ёдгорлик буюмларини тайёрлашни ўзлаштирди. «Бодом гули», «Дуб барги», «Ислимий», «Сўзана», каби ёдгорлик буюмлари ҳозирги кунда элимизга манзур бўляпти.

Завод аҳли юбилей йилида фидокорона меҳнат қилиб, ойлик планларини ошириб бажармоқда. Планга қўшимча равишда неча ўн минг дона аъло сифатли чинни маҳсулотлар ишлаб чиқарилди.

Корхона қўлга киритаётган бу ютуқлар кўпчилик жараёнларнинг механизмлар ёрдамида бажарилиши туфайлидир. Шу йилнинг дастлабки ойларида бу ерда корпусларни бирлаштирувчи конвейер ишга туширилди. Гул солиш, ёдгорлик буюмлари тайёрлаш цехларида ҳам янги конвейер қўлланила бошланди.

Бу ерда пешқадамлар анчагина. Лой тайёрлаш цехи илғорларидан З. Муродов, Э. Тешабоев, гул солувчи Г. Юсупова, бош рассом Собиров, безакчилар Нуъмонов, Қорабоев сингариларнинг юксак диди ва маҳорати билан ажойиб чинни буюмлар яратиляпти. Буларнинг олтин қўлларида чиннилар камалакдек товланади.

Н. РУЗИМУҲАМЕДОВА.

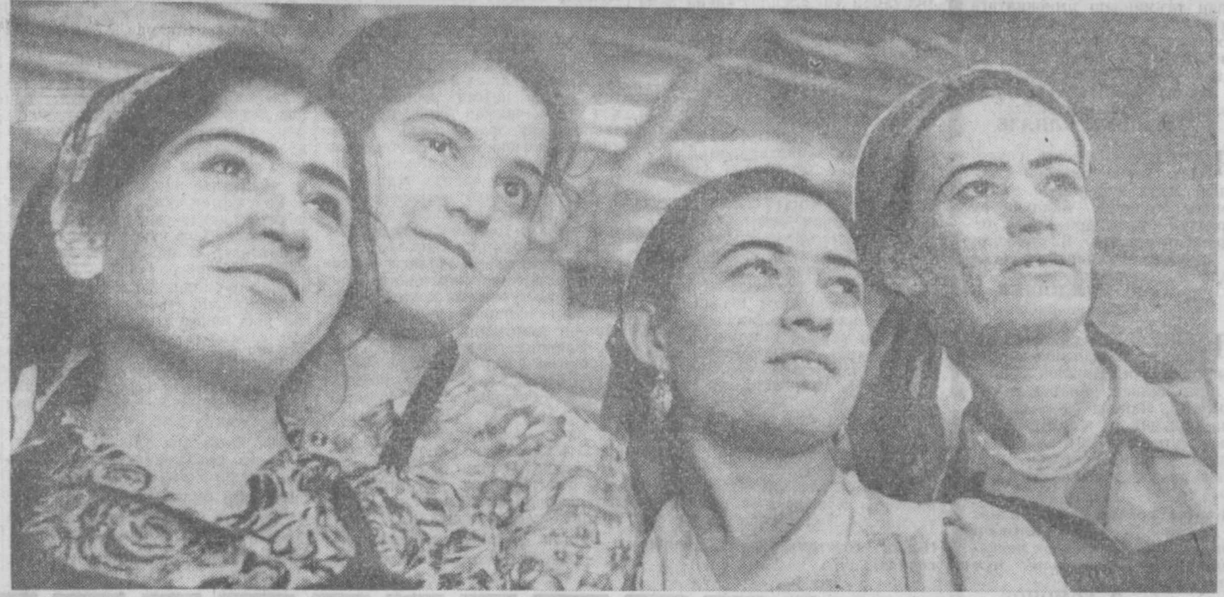

БУЛАР кимлар дейсизми? Меҳнат пешқадамлари. Улар пойтахтимиздаги чарм-галантерия фабрикасида аҳил ва қувноқ ишлашяпти. Танишинг: Нурхон Рустамова (чапдан), Гулнора Рихсиева, Назира Султонова ва Ўғилой Абдураҳмоновалар.

А. Тўраев фотоси.

375 МИНГ СЎМ ФОЙДА

Чирчиқдаги қаттиқ қотишмалар ва ўтга чидамли металлар комбинати коллективи шаҳарнинг илғор корхоналаридан ҳисобланади. Бу ерда ойлик ишлаб чиқариш планлари доим ортиғи билан адо этилмоқда. Коллектив фаолиятининг барча техника-иқтисодий кўрсаткичлари муттасил ортиб боряпти. Коллектив юбилей йилининг ўн ойлик планини анча ортиғи билан адо этди. Қўшимча бир неча юз минг сўмлик маҳсулот етказиб берилди.

Комбинатда маҳсулот таннархини камайтириш борасида дуруст натижалар қўлга киритиляпти. Йил бошидан бери бу кўрсаткич белгиланганига қараганда уч процент кам бўлди. Натижада металлурглар кўп миқдорда жамғарма олишга муваффақ бўлдилар. Ўн ой давомида олинган фойда миқдори 375 минг сўмни ташкил этди.

М. МИРСУЛТОНОВ.

ЎЗБЕКИСТОН ИНДУСТРИЯСИ РАПОРТ БЕРДИ

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармаси хабар қиладики, республика саноатининг ишчилари ва хизматчилари юбилей йили социалистик мажбуриятларини бажариш учун курашиб, шу йилнинг ўнбир ойлик ялпи маҳсулот ва кўпчилик муҳим буюмлар — прокат, нефть, электр қуввати, қишлоқ хўжалик машиналари, азот ўғитлари, пахта толаси, тикувчилик буюмлари, устки трикотаж, гўшт, мева, сабзавот консервалари ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқариш планини муддатидан илгари 1967 йилнинг 23 ноябрида бажардилар. (ЎзТАГ).

ДЎСТОНА УЧРАШУВ

Латин Америкасидаги бир қанча мамлакатлар коммунистик ва ишчи партияларининг таниқли арбобларидан бир группаси Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турибди. КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов 23 ноябрда уларни қабул қилди.

Қабул вақтида Колумбия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Хильберто Виейра, Марказий Комитет ижроия Комитети аъзоси Хуан Виан ва Марказий Комитет аъзоси Хосе Кардондан иборат Колумбия Коммунистик партияси делегацияси, Панама Халқ партияси Бош секретари Рубен Дарио Согус ва партия раиси Уго Викторидан иборат Панама Халқ партияси делегацияси, шунингдек Пуэрто—Рико Меҳнаткашлар озодлиги партиясининг Раиси Хуан Сантос Вивер ва Коста-Рика Халқ авангарди партияси Марказий Комитети Сиёсий Комиссиясининг аъзоси Марио Солис ҳозир бўлдилар.

Дўстона суҳбат вақтида Ш. Р. Рашидов меҳмонларни республика партия ташкилотининг фаолияти билан, Улуғ Октябрь социалистик революциясидан кейин Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳаётида юз берган ўзгаришлар билан таништирди.

Суҳбатда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов ҳозир бўлдилар. (ЎзТАГ).

СОВЕТ ҲУКУМАТИНИНГ БАЁНОТИ

Сўнгги вақтларда Кипрда ва Кипр теварагида аҳвол жиддий кескинлашди.

Маълумки, Кипрдаги грек ва турк аҳолиси аралаш яшайдиган районлардан бирида Кипр миллий гвардияси бўлинмалари билан кипрлик турклар ўртасида шу йил 15 ноябрда юз берган қуролли тўқнашув аҳволнинг шундай кескинлашувига сабаб бўлди. Кипр суверенитетини бузиб, Кипр республикаси территориясида турган грек қўшинлари ҳам ҳарбий тўқнашувда қатнашди. Греция реакцион милитаристик доираларининг одами бўлган генерал Гривас ана шу қўшинларга ва Кипр миллий гвардиясига бошчилик қилди. Артиллерия ва бошқа қурол турлари ишлатилган уруш ҳаракатлари натижасида кишилар қурбон бўлди, жумладан граждан аҳолидан ўлганлар ҳам бор.

Ҳозирги вақтда Кипрдаги қуролли тўқнашувлар тўхтатилган бўлса-да, аммо бу районда вазият кескинлигича қолмоқда, Кипр республикасининг суверенитети ва мустақиллигига, Шарқий Ўрта денгиздаги тинчлик ва хавфсизликка таҳдид кучайиб бормоқда.

Грек армияси жанговар тайёр ҳолга келтирилди. Кипр ички ишларига очиқдан-очиқ аралашиш учун баҳона топиш мақсадида Афинадаги реакцион офицерлар сурбетлик билан иғво гаплар тарқатмоқдалар.

Кипрдаги ҳозирги воқеаларга Греция реакцион доираларининг сиёсатидан ажралган ҳолда баҳо бериб бўлмайди. Греция реакцион доиралари ташқи кучлар мададида узоқ вақтлардан бери Кипр проблемасининг ҳарбий методлар билан ҳал этилишини кўзда тутувчи «Энозис» яъни Кипрни Грецияга қўшиш йўли билан Кипр давлатининг мустақиллиги ва территориал бутунлигини тугатиш планларини ишлаб чиқмоқдалар. Ҳозирги вақтда Греция тепасида турган ҳарбий доиралар ва уларнинг Кипрдаги агентлари бутун Кипр оролини НАТО ҳарбий базасига айлантиришга, бу мамлакат демократик кучларидан ҳозирги вақтда улар Грециянинг ўзида қўлланаётган жиноятқорона террористик методлари билан ўч олишга ҳаракат қилмоқда.

Кипрдаги аҳволнинг кескинлашиши муносабати билан ўзининг муайян манфаатларини кўзда тутган Туркия ҳукумати бир қанча чораларни кўрди. Туркия қуролли кучлари жанговар тайёр ҳолга келтирилди, Кипрга юборилиши эҳтимоли назарда тутилган махсус бўлинмалар тузилмоқда, Туркия ҳарбий кемалари Кипр районида айланиб юрибди.

Мана шуларга қараганда Кипр теварагидаги вазиятнинг кескинлашуви НАТО ҳарбий блоки қатнашчилари ўртасида вужудга келган келишмовчиликларни Кипр халқининг манфаатлари, унинг озодлиги ва мустақиллиги ҳисобига ҳал этишни истаётган доираларнинг планлари билан бевосита алоқадордир. Американинг бу райондаги сиёсатини «тинчлантириш» сиёсати деб тасвирлаётган АҚШнинг расмий доиралари баёноти билан аҳволни кескинлаштиришга ва Кипрнинг ички ишларига аралашишга олиб борувчи АҚШ ҳукуматининг амалдаги ҳаракатлари ўртасида бўлган тафовут кўзга яққол ташланади. Кипрда грек офицерлари Америка Қўшма Штатларининг таъсири ва мададисиз иш кўраётганлигига ишонадиган кишилар топилмаса керак. Чунки ҳозирги вақтда Греция бутунлай Америка ҳарбий базаларининг исканжасига тушган.

Совет ҳукумати Кипрдаги воқеаларнинг боришини диққат билан кузатиб бормоқда. У, бу ҳақда илгари айтганидек, ҳозир ҳам шуни айтиб ўтишни зарур деб ҳисоблайдики, СССР Кипр республикасининг суверенитети, мустақиллиги ва территориал бутунлиги қўллаб-қувватланишига, Кипрдаги грек ва турк аҳолиси ўртасидаги муносабатларнинг барча масалалари четдан мутлоқ аралашмаган ҳолда тинч йўл билан ҳал қилинишига тарафдордир.

Кипр территориясида чет эл қўшинларининг туриши ва ҳарбий базалар жойлаштирилишига келганда шуни айтиш керакки, Совет Иттифоқи бунга изчиллик билан ва ҳамиша қарши чиқиб келмоқда, чунки Кипр территориясида чет эл қўшинларининг туриши, шунингдек бу ерда чет эл ҳарбий базаларининг жойлаштирилиши Кипр суверенитетига ва тинчлик манфаатларига зиддир.

Совет ҳукумати Шарқий Ўрта Денгизда тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш манфаатларига амал қилиб, томонларни ўзини тийиб, ақл-идрок билан иш қилишга, кипрлик греклар билан кипрлик турклар ўртасида вужудга келаётган проблемаларни қурол ёрдамида ҳал қилишга уринишдан воз кечишга чақиради.

Кипрдаги ва Кипр теварагидаги кескинликка барҳам бериш масаласини можаросиз тинч йўл билан бартараф этиш, бутун Кипр халқининг суверен ҳуқуқларини ҳимоя қилишни Хавфсизлик Кенгашининг Кипр юзасидан қабул қилган резолюцияларига қатъий риоя қилиш йўли билан ҳал этиш керак. Маълумки, Хавфсизлик Кенгаши ҳамма томонларни ўзини тийиб, вазиятни ёмонлаштиришга олиб борадиган ҳатти-ҳаракатлардан воз кечишга даъват этган эди. Совет ҳукумати оролдаги аҳволнинг янада мураккаблашиб кетишига йўл қўймаслик ва Кипрнинг қуролли тўқнашувлар майдонига айланишига йўл қўймаслик учун Кипр ҳукумати ҳам кўп ишлар қилиши мумкин, деб ҳисоблайди.

Совет ҳукумати томонлар халқлар олдида юксак масъулият ва ўз бурчини англаганликларини кўрсатадилар, деб ишонади. Чунки Кипр теварагида можаронинг кенгайиши ва айниқса Кипр районида ҳарбий тўқнашувлар юз бериши олдиндан кўриш қийин бўлган оқибатларга олиб келиши мумкин.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

КОММУНИСТЛАРНИНГ ЯНГИ МАРРАЛАРИ

Куйбишев райони меҳнаткашлари юбилей йили социалистик мажбуриятларини бажариш соҳасида анчагина ютуқларни қўлга киритдилар. Дарҳақиқат, юбилейга тайёргарлик ҳамма ерда кишиларнинг меҳнат ва сиёсий активлигини ошириб юборди. Район саноат корхоналари ўн ойлик маҳсулот ишлаб чиқариш планини муваффақиятли бажардилар. Пландан ташқари 9 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Бу юбилей мажбуриятида кўзда тутилганидан 3 миллион сўм кўпдир.

Рўзғор холодильниклари заводини ҳисобга олмаганда барча корхоналар юбилей йилида давлат топшириқларини муваффақиятли бажардилар. Маҳсулотнинг таннархи арзонлашди. Ана шу ҳисобга район бўйича 9 ой давомида 1,5 миллион сўм иқтисод қилинди.

Район партия бошланғич ташкилотлари КПСС XXIII съезди қарорларини амалга ошира бориб, ишлаб чиқариш экономикасини ва техникаси билан чуқурроқ шуғуллана бошладилар. Улар олиб бориладиган ташкилий-сиёсий, тарбиявий ишларнинг асосий моҳиятини техника прогрессини тезлаштиришга, ишлаб чиқаришга малакали раҳбарлик қилишга, кадрларни танлаш ва уларни жой-жойига қўйишга қаратмоқдалар. Хўжалик ишларига партиявий раҳбарликнинг янги формалари ва усулларидан кенг фойдаланилмоқда. Район партия комитети бюроси, пленумлари ва йиғилишларида кўриладиган масалаларнинг тематик доираси кенгайиб боряпти. Райком бюроси лак-бўёқ заводидаги иқтисодий ишларнинг аҳволи билан атрофлича танишиб чиқди. Шунингдек, экскаватор заводи партия ташкилотининг ишлаб чиқариш техникаси савияси ҳамда маҳсулот сифатини яхшилаш йўлида олиб бораётган ишларини таҳлил қилди. Кўрилган ҳарбир масала бўйича корхоналарнинг партия ташкилотларига тегишли йўл-йўриқлар ва тавсиялар бериш билан бирга, аниқланган камчиликларни тугатиш чоралари кўрилди.

Куйбишев районида коммунистларнинг кучига таяниб, уларнинг авангардлик ролини кундан-кунга ошираётган, натижада маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш, унинг таннархини арзонлаштириш, сифатини яхшилаш соҳасида яхши натижаларга эришаётган партия ташкилотлари кўпайиб боряпти. Бу жиҳатдан «Ташсельмаш» заводи партия ташкилотининг иши мақтовга сазовордир.

«Ташавтомаш» заводи партия ташкилоти ҳам коммунистларнинг асосий куч ва ғайратини белгиланган план ва мажбуриятларни муддатидан илгари ошириб бажаришга қаратмоқда. Бу ерда цех партия ташкилотлари ва партия группаларига раҳбарлик яхши йўлга қўйилган. Техника прогресси учун кураш авж олдирилган. Илғорлар тажрибасини оммалаштиришга катта аҳамият берилади. Рационализаторлик ва ихтирочилик ҳаракати кун сайин авж олмоқда. Завод цехларида партия ташкилотининг ташаббуси билан тузилган иқтисодий бригадалар, айниқса, катта фойда келтирмоқда. Уларнинг таклифи бўйича бу йил 300 минг сўмга яқин иқтисод қилинди.

Умуман олганда район корхоналари бўйича 9 ой давомида 145 тадбир ишлаб чиқаришга жорий қилинди.

Бу гаплар Куйбишев район партия активи йиғилишида зўр мамнуният билан айтилди. Юбилей йили социалистик мажбуриятининг бажарилиши якунлари ва В. И. Лениннинг туғилган кунига 100 йил тўлишини муносиб кутиб олиш ва беш йиллик планни муваффақиятли бажариш юзасидан район партия ташкилотининг вазифалари ҳақида доклад қилган район партия комитетининг иккинчи секретари **В. Т. Покутнев** ва музокарада сўзга чиққан коммунистлар эришилган ютуқлар билан бирга камчиликларни ҳам айтиб ўтдилар.

Дарҳақиқат, райондаги барча корхона ва муассасаларнинг партия ташкилотлари ҳам ишлаб чиқаришга малакали раҳбарлик қиляптилар, деб айтиб бўлмайди. «Ташкенткабель» заводининг номенклатура бўйича планларни бажармай келаётганлиги ҳақида кўпдан буён танқидий гаплар айтиб келинади. Лекин заводда ҳалигача бу гаплардан хулоса чиқарилмаётир. Газ аппаратлари заводида ҳам аҳвол шундай. Райондаги айрим корхоналар: «Узбекхлопкомаш», рўзғор холодильниклари заводлари ва музика асбоблари ҳамда ойна-мебель фабрикаларида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг таннархи қимматга тушмоқда.

Кадрларнинг қўнимсизлиги кўп ҳолларда ишга жиддий зарар етказмоқда. Партия ташкилотлари комсомол активларига суяниб, бу камчиликларга қарши муросасиз кураш олиб боришлари лозим. Социалистик мусобақа, коммунистик меҳнат ҳаракати — ишлаб чиқаришни намунали ташкил этишнинг муҳим омили. Лекин кўп ҳолларда бу ишга бефарқ қаралмоқда. Социалистик мусобақада расмиятчиликка йўл қўйиляпти. Савдо асбоб-ускуналари заводида 250 га яқин киши ишлайди. Социалистик мусобақада эса 50 га яқин киши иштирок этади. Бундай аҳволни нормал деб бўладими. Кўп жойларда социалистик мусобақа тузиб қўйилган-у, лекин ойлаб, йиллаб унга якун ясалмайди.

Актив йиғилишида транспорт хизматидаги камчиликлар ҳақида жиддий гаплар айтилди. Завод ва корхоналар беш кунлик иш ҳафтасига ўтганига анча бўлди. Бироқ уларга транспорт хизмати кўрсатиш талабга жавоб бермайди. Шу туфайли ҳам ишчиларнинг ишга етиб келиши ва ишдан сўнг уйларига кетишда кўпгина қийинчиликлар содир бўлмоқда. Бу, албатта, одамларнинг кайфиятига, меҳнат унумдорлигига ёмон таъсир кўрсатмоқда. Актив йиғилишида 2-автобус парки раҳбарлари адресига айниқса, танқидий гаплар айтилди. Бу паркда автобусларнинг қатнов графигига риоя қилинмайди. Хизмат маданияти талабга жавоб бермайди.

Актив йиғилиши қатнашчилари районнинг барча меҳнаткашларига қарата мурожаат қабул қилдилар ва зиммаларига янги социалистик мажбурият олдилар. Ана шу мажбуриятга мувофиқ беш йиллик ишлаб чиқариш планларини муддатидан илгари бажариш, беш йиллик охиригача пландан ташқари 40 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш, механизация ва автоматизацияни кенг жорий қилиш, ишлаб чиқариш фондларидан фойдаланишни тинмай яхшилаб бориш ва бошқа кўпгина муҳим тадбирларни амалга ошириш кўзда тутилади.

Н. РИХСИЕВ.

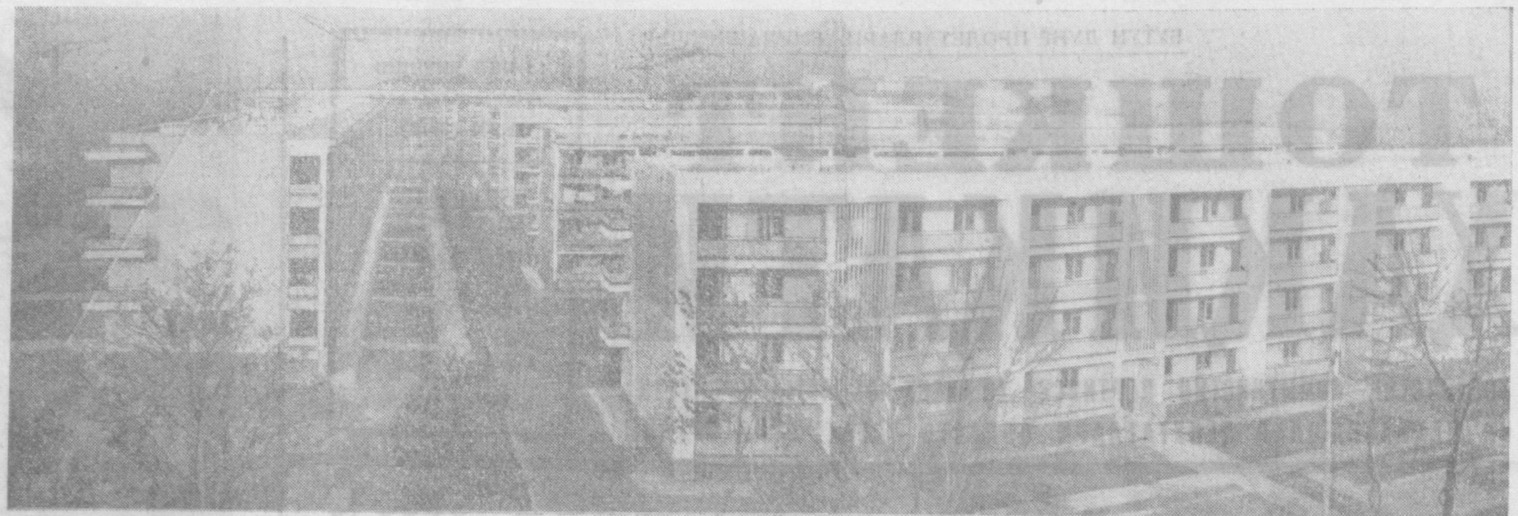

ҚАРДОШ бинокорлар ҳиммати билан пойтахтимизда гўзал ва мустаҳкам турар-жой бинолари кўплаб қад кўтармоқда. Суратда: зилзиладан зарарланган майдон ўрнида барпо этилган «Украина» микрорайонидаги уй-жойларни кўриб турибсиз.

Б. Мазур фотоси.

(ЎзТАГ).

ШИНГИЛ САТРЛАР

ҚИБРАЙ қишлоғининг марказида ҳашаматли бино қад кўтарди. Оржоникидзе район партия комитети, район ижроия комитети ва район комсомол комитетлари учун қурилган бу бино ғоятда шинамдир.

А. МИРЗААҲМЕДОВ.

ОҲАНГАРОН посёлкасидаги Сантехлит ва цемент заводлари ишчиларга яқиндан бошлаб хизмат қилаётган саноат ва хўжалик моллари магазинидан истаган нарсангизни топишингиз мумкин. Сотувчилар А. Азизов ва А. Абдулҳақовлар харидорларни хушнуд этишмоқда.

Б. ОТАҚУЛОВ.

ЧИРЧИҚДАГИ 225—УНР қурувчилари баландлиги 10 метр ҳажми 1700 квадрат метр келадиган омборхона қуриб беришди.

— Бу омборхонанинг ишга туширилиши туфайли,—дейди «Чирчикторг» директори И. Ермичев,—қиш кезлари ҳам аҳолини сабзавот ва мевалар билан таъминлаш имкониятига эга бўлдик. Бу ерда 600 тонна картошка, 70 тонна олма, 330 тонна карам, лавлаги, сабзи ва бошқа маҳсулотлар сақланяпти. Бу маҳсулотлар айни қиш кезлари савдога чиқарилади.

Т. СИХАРУЛИДЗЕ.

ЯҚИНДА «Дамачи» совхозида янги телефон станцияси ишга туширилди. Совхознинг биринчи, иккинчи ва марказий бўлимлари тўла телефонлаштирилди. 22 точкали бу автомат станцияси яқин орада яна кенгайтирилади.

Х. ЙЎЛДОШЕВ,
Калинин райони.

ЛЕНИНОБОД қишлоғининг жамоли йилдан-йилга ўзгариб боряпти. Қишлоқ аҳолиси янги, шинам уйларга кўчиб кирмоқда. Яқинда бу ерда бир неча маданий ва маъмурий бинолар қурилди. Янги медицина пункти, болалар боғчаси, клуб гараж ана шулар жумласидандир.

Колхоз правлениеси йўлларни яхшилашга ҳам эътибор беряпти. Яқинда қишлоқ чеккасидаги икки километрлик йўл асфальтланди.

Э. УСМОНОВ,
Бўка райони.

Галина СЕРЕБРЯКОВА

БУЮК МАҚСАДЛИ КИШИЛАР

Катта сайловолди йиғилишида ўзбек давлати раҳбарлари сўзини эшитишга муваффақ бўлдим, Икромов ва Хўжаев тилини тушунмасам ҳам, келганларнинг юз ифодаларидан бу кишиларнинг нутқлари қанчалик таъсирли эканлигини дарҳол сезиб олардим. Йўл-йўл тўн ва ранг-баранг дўппили тингловчилар нотиқларнинг далилларига дарҳол ишонаверишмасди. Бу гал Икромов мени қатъий совуққонлиги билан ҳайратга солган бўлса, Хўжаев кутилмаганда ҳаяжонли овозининг кучи, қўл ҳаракати, сўзлари билан ҳайрон қолдирди. Унинг нутқи хозир бўлганларга сеҳрлагандек таъсир қилиб, ҳис-ҳаяжон бўронини туғдирарди. Йиғилганлар турлича ҳайқириб, ўринларидан туриб кетишар, маъқуллаб қўл силкишарди. Минбардаги Хўжаев кўзимга олов бўлиб, жуда чиройли қиёфада кўринди. Ижод, импровизация тўлқинида кишилар гўзаллашиб кетишини кўп кўрганман. Ленин халқ оммаси билан суҳбатда, Луначарский, Коллонтай, Киров шундай пайтларда гўзал қиёфага киришарди. Файзулла Хўжаевда ҳам ғоя учун чинакам курашчига хос шундай фазилат бор эди.

Ўзбекистон оғир зиддиятларда мустаҳкамланиб борарди, мудҳиш ўрта аср ва бойларнинг одатий зулмини ўзидан қийинчилик билан улоқтириб ташларди.

Бир неча кундан сўнг Тошкентдан ўлка бўйлаб сафарга жўнадим. Самарқандда бизга етиб олган Файзулла Хўжаев билан яна учрашиш насиб бўлди. Қадимнинг мусулмон ёзувчилари «рўйи заминаст» деб атаган, ҳар бир қарич ери тарих кечмишини ўзида сақлаган ажойиб шаҳарни лаззатланиб кўрганлигим билан унинг олдида қарздор эдим. Мақбара ёки масжидга бориб тақалган тор кўча ҳам қадимий мадраса тоши ёки, кукунли қуруқ тупроқ каби ўтмиш замонларни тирилтирарди...

Файзулла Хўжаев ўз юртининг тарихини мукаммал биларди, у менга Самарқанд ўтмиши ҳақида қисқа, мароқли ҳикоя қилди.

Ҳиндистон, Эрон, Хитой ва Волганинг қуйи оқими ерларига олиб борувчи йўлларнинг ўртасида жойлашган, яхши суғориладиган маҳсулдор тупроқли бу шаҳар Европа маданияти бошланмасидан илгари кўп асрлар давомида очкўз босқинчилар учун хўрак бўлиб келди. Уларнинг иштаҳалари ўлим келтирувчи саҳролар, тик тоғлар ошиб, жўшқин Зарафшон орқали ғолибга туганмас ўлжалар ваъда этувчи Самарқандда эди. Кўп асрлар давомида кимлар бу шаҳарга интилмаган!

— Бир вақтлар, — деб ҳикоя қилганди Хўжаев, — бу ерда Заратустра ва Будда кошоналари қад кўтарганди. Будда маданиятининг таъсирига қонхўр араб галалари ёмон зарба берган, Кейин аждодларимиз Чингизхонни кўришган. Бу шаҳар қамал этилгандан сўнг душман қўлига фақат ўн иккита фил ўтган, шаҳар муҳофазачилари қўшини бутунлай жанг майдонида ҳалоқ бўлган. Кейин ғулғула йиллари бошланди. Лекин XIV асрда Темурланг, ўзи садист ва рассом, қароқчи, дадил ташкилотчи ва бинокор бўлган, дунёни сатранж тахтаси, деб билувчи бу одам Самарқандни ўз қароргоҳи қилиб танлаган.

Жазирамага қарамай Хўжаев билан бирга Самарқанднинг бутун ёдгорликларини томоша қилиб чиқдик. Орадан кўп йиллар ўтди, бироқ унинг ҳикоялари ҳамон хотирамда—улар шунчалик мароқли эди.

— Нега сиз адабий иш билан шуғулланмайсиз?— деб сўрадим Файзулладан, Бибихоним масжидининг харобаларига яқинлашарканмиз.

— Ҳозир бошқа постда керакли одамман,—жавоб берди у бироз жилмайиб. Одатда унинг юз ифодаси маюс, ғурурли, иродали бўларди. Самарқанд ҳақида билганларимнинг ҳаммаси, сўнгра эса уларни газеталарга очерклар қилиб ёзган эканман, бунинг учун Хўжаев олдида қарздорман. Дард чекиб, заифлашиб қолган қари золим Темурнинг масжид қурилишини тезлатганлиги ҳақида менга ҳикоя қилган ҳам шу Хўжаев эди. Неча юзлаб ярим яланғоч қул ёмғир ювиб кетган ҳандақлардан ҳеч қачон чиқмай бино негизини тиклаганлар, фақат ўлиб қолган кишиларнигина юқорига чиқарганлар. Етмиш ёшли ҳоким ишни тезлатиш мақсадида ишчиларга хом гўшт ташлаб кетаркан. Эрон ва Ҳиндистондан туялар ва одамлар харсанг тош келтиришган. Темур ўзи қурдирган бинолар мустаҳкамлиги ва гўзаллиги билан фиръавнларнинг пирамидаларидан ҳам юксак туришини хоҳлаган. Лекин вақт кўпинча шуҳратпарастларнинг ниятларини пучга чиқаради. Уларнинг инсон қони тўкиб қурдирган ёдгорликлари болаларнинг ёғочдан ясалган ўйинчоқ уйидек чилпарчин бўлиб кетади.

— Энди узоқ ўрта асрдан қолган бир нарсани кўрсатай, — тез орада Ўзбекистонда бундай нарсани кўриш мумкин бўлмай қолади,—деди Хўжаев. У бизни кар деворлар билан бўғилган Шоҳи-Зинда кўчасига бошлади.

Пастда зикрхонада дарвишлар йиғилишган. Уларнинг кўзлари девоналик ўти билан чақнарди, ўзлари безгак тутгандек қалтирашади. Малярия билан оғриган кишилар шундай қалтирашини кўрганман. Дарвишлар аввалига маъносиз кўзларини юмиб, секин-секин ҳаракат қила бошладилар. Ҳаракатлари жуда аниқ эди. Ҳаракат суръати аста-секин ўсиб, тезлашиб борарди. Мана, лаблари беҳол жилмайиб осилиб кетди. Жимликни тез-тез оҳ уриш, фарёд чекиш, бидирлаб ўқилган номоз овозлари бузарди. Худо билан тиллашиш истаги билан ёнган бу девоналар паст овоз билан чинқириб, фанатизм оловида ерга ўзларини урдилар.

— Бу жаҳолатни ҳам енгамиз, деб қўйди Файзулла секингина.

Биз зикрхонадан, худди қўрқинчли тушдан уйғонгандек бўлиб, ташқарига чиқдик.

20-йилларда Ўзбекистон ўз қиёфасини жуда тез ўзгартириб борди. Файзулла Хўжаев янги пахта тозалаш заводлари тўғрисида ифтихор билан сўзларди менга. Эски Бухоро ёнидаги Коғон станциясида ўринлашган завод уларнинг энг яхшиси бўлиб, ҳозирги замон техникасининг олий ютуғи бўлиб кўринди...

СЎНМАС СИЙМОЛАР

Файзулла тез орада кишанлардан халос бўлган Ўзбекистон пахта мамлакатига айланиши ҳақида, ўз ватанининг хилма-хил бойликлари, унинг гўзаллиги ва кишилари ҳақида гапирди. Замон эса оғир келганди. Ислом, шариат, неча юз йиллик турғунлик мамлакатда чуқур из қолдирганди. Ўзбек шаҳарларида фақат яланғоч, ифлос деворларгина кўчага қараб турар, уларнинг пастак эшиклари кўздан пинҳон эди. Уйлардаги турмуш мусулмон аёлининг юзи каби ёт кўзлардан яширин эди...

Ўзбекистон қўлдан бой берилган вақтни қувиб етаётгандай эди. Тошкентда ўша вақтдаёқ биринчи сув электр станцияси қуриб битказилди. Унинг устида Ильичга ҳайкал қурилди. Доҳий қўлини баланд кўтариб турарди. Патини ёйган қуш сингари паранжига ўралган аёллар шаҳар ташқарисидаги Бўзсув боғида тобора камроқ кўринишарди. Бу ерда босмачилар ва жаҳолат устидан ғалаба кунларидан сўнг кириб келган янги замон қарор топган эди.

Мен Файзулла Хўжаев совет тузуми ва революция душмани Анвар пошшо билан қандай зўр жанг қилганини билардим. Қизил Байроқ ордени Файзулланинг кўксини безаб турарди. Бу юксак мукофотга уни Ленин тақдим қилган эди.

Ўзбекистонга қилган сафарим мени фикрлар, билим ва таассуротлар билан бойитди. Жумладан, Муҳаммад Шарқининг қудратли, кенг тармоқ отган маданияти хусусиятлари билан танишдим. Бундан буён мен Эрон, Туркия, Арабистонни осонроқ тасаввур қила олардим. Муҳаммад тарафдорлари, Али ёки Ҳусан издошларининг ички жанжаллари тўғрисида ҳам Файзулла Хўжаевдан эшитганман.

Биз кейинчалик Москвада учрашиб турдик. У Иттифоқ Марказий Ижроия Комитети раисларидан бири сифатида бу ерга тез-тез келиб турарди. Бизникида бўлганида музика эшитишни ёқтирарди. Онам ва дўстларим ўша кунларни музика билан доимо безаб туришарди. Бир гал Хўжаев Икромовни бошлаб келди. Улар бизникида эрим билан бир гимназияда ўқиган ўртоғи Борис Пастернак билан танишдилар. Пастернак уйимизда тез-тез меҳмон бўлиб турарди. У ўша кеча ўзининг «Лейтенант Шмидт» поэмасини ўқиб берди. Хўжаев то шоир поэмасини ўқиб бўлгунча унинг ёнида турди. У рус поэзиясини жуда яхши билар экан. Пастернакка унинг поэмаси ҳақида узоқ гапирди, гоҳ Блокдан, гоҳ Брюсовдан намуналар келтирди.

— Мен маълумотни Россияда олганман, — деди у гап орасида, — ўн бир ёшарлигимда отам мени Бухородан олиб кетган. У обрўпараст эди, ўз хаёлида мени савдогар бўлади, деб ўйларди, — ҳазиллашди Файзулла. — Мен унинг ишончини оқламадим. 17 ёшимдаёқ бошқа йўлни танладим. 1917 йилда ёш бухороликлар Марказий Комитетининг аъзоси бўлдим. Биз революция учун, ислоҳотлар учун курашдик, сўнгра амирга қарши отландик.

Шу ерда йиғилганлардан бири:

— Савдогар фарзандлари ҳам баъзан буюк революционер бўлиб етишишган, — деб қўйди.

— Кўп эмас, — луқма ташлади Хўжаев.

— Лекин улар ичида Фридрих Энгельс бор,—деб жавоб беришди.

— Файзулла, сен шундай обрўга эришдингки, бу ҳақда ҳатто мақтанчоқ отанг ҳам орзу қилолмасди. Дунёда биринчи ишчи-деҳқон давлатида олий ҳокимият органининг раиси бўлиб сайланишинг — ҳа, буни ота-боболаринг эҳтимол тушида ҳам кўрмагандир, — жилмайди ўзи батрак ўғли бўлган Икромов.

Орадан эллик йил ўтди. Ўзбекистон, улкан саноат ва кўз илғамас пахта майдонлари — «оқ олтин» макони бўлган мамлакат эртаклардагидек ўзгариб кетди.

«Қизил юлдуз остида» китобидан Илҳом СУЛТОНОВ таржимаси.

(Боши газетамизнинг 21-ноябрь сонида).

ТАБИАТ ВА ГЕОГРАФИЯ ФАНИ

МУЛОҲАЗА ВА ТАКЛИФЛАР

КПСС XXIII съезди табиий ресурсларни кенг кўламда текширишни янада кучайтириш, хўжалик аҳамиятига эга бўлган бойликларни аниқлаш ҳамда улардан рационал фойдаланиш проблемаларини табиёт фанлари олдига кўндаланг қилиб қўйди. Бу борада Сибирь, Узоқ Шарқ ҳамда Ўрта Осиёда олиб борилган йирик илмий-экспедицион текширишлар алоҳида ўрин тутади.

Маълумки, Ўрта Осиё саноат аҳамиятига эга бўлган турли хил фойдали, қазилмаларга бой. Аммо, баъзи бир олимлар Улуғ Октябрь социалистик революциясига қадар бу тўғрида нотўғри догматик фикрларни олға сурдилар. Уларнинг фикрича Ўрта Осиёда фойдали қазилмаларнинг вужудга келиши учун бир неча ўн миллион йиллар керак эмиш.

Улуғ Октябрь революциясига қадар табиатни ўрганиш умумий тарзда борди. XIX аср иккинчи ярмига қадар олиб борилган географик текшириш ишларида «ниверсаллиқ» методи қўлланиб келинди. Бу метод табиат компонентларини (рельеф, иқлим, ички сувлар, тупроқ, ўсимлик ва ҳайвонот дунёсини) чуқур анализ қилишда ожизлик қилди.

Совет ҳокимияти йилларида мамлакатимизда география фани ўзига хос бутунлай бошқа йўл билан ривожланиб борди. Табиий география махсус қисмлари (геоморфология, иқлимшунослик, гидрология, тупроқшунослик, геоботаника, зоогеография ва бошқалар)нинг алоҳида фан сифатида тараққий этиши туфайли катта ютуқларга эришилди.

Илмий-текшириш ишлари натижасида Устюрт платосида нефть, газ, Қизилқум чўлида олтин. Фарғона водийсида нефть, газ ва бошқа бинокорлик материалларининг катта-катта запаслари борлиги аниқланди.

Ўзбекистон территориясининг ҳамма районларида текшириш ишлари бир текисда олиб борилгани йўқ, албатта. Зарафшон, Фарғона (марказдан ташқари), Чирчиқ, Оҳангарон водийлари бошқа объектларга нисбатан табиий географик жиҳатдан мукаммал ўрганилди. Лекин, бу билан текшириш ишлари батамом тўхтатилади деган маъно келиб чиқмайди. Ҳозирга қадар Устюрт платоси, Марказий Фарғона. Қизилкум ва Қарнаб чўлларининг табиий шароити ва ресурслари кам ўрганилган.

Яна шуни ҳам айтиш керакки, маълум бир район ёки область, геологик ва геоморфологик жиҳатдан чуқур текширилади. Аммо, унинг иқлими, тупроқ ва ўсимликлари эса кам ўрганилади. **Демак, ҳозир мутахассислар олдида республика территориясидаги объектларнинг қандай компонентлари кам ёки тўла ўрганилганлигини аниқлаш вазифаси турибди. Бунинг учун экспедицион текшириш ишлари олиб боришга алоҳида эътибор бериш лозим.**

Қарнаб чўлини олайлик. Ҳозирги вақтгача Қарнаб чўлининг қанчалик текширилганлигини аниқлаш у ёқда турсин, ҳатто чўлнинг номи ҳам нотўғри аталмоқда. Географик карталарда «Степь Карнабчуль» ёки «Карнабчульская степь» деб ёзилиб келинмоқда. Бир номда икки марта «чўл» сўзини ишлатишнинг ўзи нотўғри.

Кейинги вақтларда «саҳро» сўзи ўрнига «чўл» сўзи ишлатила бошланди. Ҳозиргача Қарнаб чўли «дашт» маъносида ёзиб келинади. Бу ер дашт эмас, балки эфимер ўсимликлари билан қопланган «гилли чўлдир». Яъни, русча «пустиня»дир. Кўриниб турибдики, Ўзбекистон территориясидаги географик номлар (топонимия) ҳали тўла-тўкис ўрганилган эмас.

Илмий-экспедицион ишлар натижасида шу нарса аниқландики, Қарнаб чўлининг иқлими, ер ости сувлари ва тупроқлари ҳам етарли тадқиқ этилмаган. **Бунинг учун табиий географик комплекс экспедициялар ташкил қилиш керак. Шуни ҳам айтиш керакки, чўл территориясида иқлим хусусиятларини аниқ далиллар билан исботлаб берадиган битта ҳам метеорологик станциялар йўқ. Ваҳоланки, микроиқлимни ўрганиш катта хўжалик аҳамиятга эга.**

Комплекс стационар тарздаги текшириш ишларини Қизилқум чўлида, Устюрт платосида, Қарши даштининг ғарбида, Марказий Фарғонанинг Қорақалпоқ чўлларида олиб бориш мақсадга мувофиқдир.

География адабиётларига бўлган талаб ортиб бормоқда. Маълумки, ҳар бир мутахассис белгиланган район ёки областга экспедиция уюштиришдан аввал ўша объектга тегишли бўлган географик материаллар билан танишиши лозим. Афсуски, бундай адабиётлар бармоқ билан санарли.

Кейинги йилларда Жанубий-Ғарбий Ўзбекистон, шунингдек Самарқанд ва Бухоро областлари ҳақида монографиялар нашр этилди. Лекин, қолган территорияларга оид бўлган тасвирий асарлар кам. Агар айрим районларнинг табиий географик хусусиятлари тўла ёритилган монографиялар нашр этилса, у фақат географлар учунгина эмас, балки иқлимшунос, тупроқшунос, геоботаник, зоогеограф ва бошқа мутахассислар учун ҳам фойдали қўлланма бўлур эди.

И. ИНОҒОМОВ,
география фанлари кандидати.

ТОШКЕНТ бадиий буюмлар фабрикасининг пешқадам попопчилари Сафура Расулова (чапда) ва Клара Мирзаевалар смена топшириқларини ҳар доим ортиғи билан адо этишмоқда.

Н. Тўраев фотоси.

ВАГОН-ВАГОН ҒИШТ

386 минг дона пишиқ ғишт. Тошкент область колхозлараро қурилиш трестига қарашли Калинин номли ғишт заводида ўн ойда пландан ташқари шунча миқдорда қурилиш материали ишлаб чиқарилди.

Корхона аҳли йиллик планни муддатидан икки ой олдин бажариб, ҳозирги вақтда 1968 йил ҳисобига маҳсулот чиқаряпти. Ҳозирдаёқ 2 миллиондан ортиқ хом ғишт тайёрлаб қўйилди. Йил охиригача яна 500 минг дона пишиқ ғишт етказиб берамиз, дейишяпти ғишт пиширувчилар. Заводда меҳнат унумдорлиги ҳам ортиб боряпти. Маҳсулот таннархи эса бир ярим процент камайтирилди.

Бу ерда ғиштлар ҳам печда, ҳам очиқ майдонларга қўйилган хумдонларда пиширилади. Ҳозирги вақтда печларда пишиётган ғиштнинг 95 проценти, хумдондан олинаётган ғиштнинг 87 проценти биринчи сортларга қабул қилиняпти.

Корхонада 80 ёшли кекса ишчи А. Абалян, Айтмуҳамедов, Хайитбой ота Қурбонов, Тожибоева, Қизимбоев, Асадуллина, Авазмуродова ва бошқа ғишт терувчилар номи ҳурмат билан тилга олинади. Негаки, улар доимо аъло сифатли маҳсулотни қурилишларга ўз вақтида етказиб бериш иштиёқида тинмай меҳнат қилмоқдалар.

Т. НАЖМИЙ.

МАМЛАКАТЛАР ВА ҚИТЪАЛАРДА

МАЪЛУМОТЛАР
МАҚОЛАЛАР
ВОҚЕАЛАР

ТИНЧЛИКНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ СОВЕТ КОМИТЕТИ ТЕЛЕГРАММАСИ

Тинчликни ҳимоя қилиш Совет Комитети Греция Бош министри Коллиасга норозилик телеграммаси юбориб, унда грек демократларини террор ва таъқиб қилиш давом этаётганлиги муносабати билан чуқур ташвишга тушаётганлигини ва ғазабланаётганлигини изҳор қилди.

Афина ва Салоникида Эллада ватанпарварлари устидан олиб борилаётган ҳарбий судлар, дейилади телеграммада, мамлакатни ўз қўлига олган ҳарбий хунта демократик ҳаракатни ва халқ норозилигини бостириш учун энг оғир чораларни кўраётганлигини яна бир марта исботламоқда. Тинчликни ҳимоя қилиш Совет Комитети Грециядаги фашистлар террори қурбонлари билан ўзининг бирдам эканлигини билдириб, террорнинг тўхтатилишини ва турмаларда азоб чекаётган барча демократлар ва тинчлик учун курашчиларнинг дарҳол озод этилишини яна қатъий талаб қилди. (ТАСС).

САФАР МУВАФФАҚИЯТЛИ БЎЛДИ

ДЕҲЛИ, 22 ноябрь. (ТАСС). Ўзбек артистларининг Ҳиндистонга қилган сафари тугашига бағишланган матбуот конференциясида делегация бошлиғи, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари Р. Сахибоев бундай деди: «Ўзбекистон маданияти арбоблари делегациясининг Ҳиндистон бўйлаб сафари жуда муваффақиятли ва фойдали бўлди. Биз ҳинд халқининг Ўзбекистон халқига муҳаббатини, унинг санъатига бўлган муҳаббатини ҳис этдик».

Делегация Ҳиндистон Совет маданий жамиятининг таклифига биноан, мамлакатда Улуғ Октябрь революциясининг 50 йиллигига бағишланиб ўтказиладиган тадбирларда қатнашиш учун Ҳиндистонга борган эди.

Ўзбек артистлари уч ҳафта мобайнида Деҳли, Калькутта, Бомбей, Амрицар, Патиал ва бошқа шаҳарларда концертлар қўйиб бердилар.

ЮГОСЛАВИЯ пойтахтининг янги Белград районi. Бу юксак бинолар Сава дарёсининг чап қирғоғида, илгари ботқоқликлардан иборат бўлган ерда қад кўтарди. Ҳозир бу ерда 80 мингдан ортиқ аҳоли яшамоқда.

ТАНЮГ—ТАСС фотоси.

ҚАРДОШ МАМЛАКАТЛАРДА

ПОЛЬША КОММУНИСТЛАРИ ЯНГИ ПАРТИЯ БИЛЕТЛАРИ ОЛМОҚДАЛАР

ВАРШАВА. Польша Бирлашган ишчи партияси аъзоларининг партия билетларини алмаштириш кампанияси бутун мамлакатда: саноат корхоналарида ва давлат қишлоқ хўжаликларида, қуролли кучларда ва олий ўқув юртларида олиб борилмоқда. Поляк коммунистларининг икки миллионлик армияси аъзолари ҳамма жойда тантанали вазиятда янги билетлар олмоқдалар. Партия йиғилишларда Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолари ва Марказий Комитет секретарлари, таниқли давлат арбоблари иштирок этмоқдалар. Улар айни вақтда мамлакат олдида турган энг муҳим вазифалар тўғрисида коммунистларга гапириб бермоқдалар ва жаҳондаги ҳозирги вазиятнинг энг муҳим проблемаларини ёритиб бермоқдалар.

ДЎСТЛИК ВА ҲАМКОРЛИК ЙЎЛИДА

БЕРЛИН. «СССР билан Германия Демократик Республикаси ўртасида 1968 йилда ўзаро товар етказиб бериш тўғрисида 16 ноябрда имзоланган протоколь ҳар иккала мамлакат ўртасидаги узоқ муддатли савдо битимини конкретлаштиришда олға қўйилган муҳим қадамдир»,— деди Германия Демократик Республикаси ташқи иқтисодий масалалар министри Хорст Зелле.

АДН агентлиги томонидан эълон қилинган суҳбатда Хорст Зелле айтдики, бу протоколь Германия Демократик Республикаси билан СССР ўртасида тобора ривожланиб бораётган ҳамкорлик йўлидаги янги босқичдир.

Суҳбатда айтиладики, ҳар иккала мамлакат узоқ вақтлардан бери бир-бирлари билан яқиндан савдо-сотиқ қилиб келадилар. Совет товарлари Германия Демократик Республикасининг ташқи савдосида 40 процентни, Совет Иттифоқининг ташқи савдо оборотида Германия Демократик Республикасидан олинадиган товарлар қарийб 20 процентни ташкил этади.

ВДР ХОТИН-ҚИЗЛАРИНИНГ ИЖТИМОИЙ ҲАЁТДАГИ РОЛИ

ХАНОЙ. Вьетнам Демократик Республикасида хотин-қизларнинг ижтимоий ва давлат ҳаётидаги роли тинмай ўсиб бормоқда. Хотин-қизлар район маъмурий комитетлари аъзоларининг 27 процентини, район халқ советларида 45,9 процентни, жамоа халқ советларида 47 процентдан зиёд кишини ташкил этадилар.

Шу йилнинг дастлабки олти ойи ичида Вьетнам меҳнаткашлар партиясига қабул қилинган аъзоларнинг 34,6 проценти хотин-қизлардир.

ТЎНҒИЧ ДАВЛАТ ХЎЖАЛИГИ ЮБИЛЕЙИ

УЛАН-БАТОР. Мамлакатдаги тўнғич дончилик ва чорвачилик хўжаликларидан бири — Жаргалантуй давлат хўжалиги ташкил топган кунга 40 йил тўлди. Жамоат хўжалигини мустаҳкамлашдаги жуда катта хизматлари учун давлат хўжалигининг директори А. Арьяага Буюк Халқ Ҳурали Президиумининг фармонига биноан, Монголия Халқ Республикасининг Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди. Хўжалик ишчилари ва мутахассисларидан катта группаси орден ва медаллар билан мукофотланди.

ҚИСҚА ХАБАРЛАР

● ВЬЕТНАМ меҳнаткашлар партияси ва Вьетнам Демократик Республикаси ҳукумати уруш даврининг оғир шароитларида ҳам маориф масалаларига катта эътибор бермоқдалар. Вьетнам Демократик Республикасида ҳозирги вақтда 11.598 умумий таълим мактаби бўлиб, уларда 111.176 ўқитувчи ва 3.663.650 ўқувчи бор. Республикада 6 миллион киши яъни бутун аҳолининг учдан бир қисми ўқишнинг турли формаларига жалб қилинган.

● «ИНСОН — тинчлик-сиёсат»— халқ Польшасида ана шундай шиор остида ижтимоий-сиёсий китоблар декадаси очилди. Ўнлаб шаҳарларда китоб кўргазмалари очилиб, уларда марксизм-ленинизм классикларининг асарлари, халқ Польшаси эришган муваффақиятлар тўғрисидаги ёшларни ватанпарварлик ва интернационализм руҳида тарбиялаш тўғрисидаги китоблар намойиш қилинган.

● ПРАГАДАГИ 17 ноябрь номли университетда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллигига бағишланган илмий конференция ўтказилмоқда. Илмий ходимлар ва университет ўқитувчилари конференцияга Октябрь революциясининг Чехословакиядаги ва жаҳондаги воқеаларнинг ривожланишига, миллий озодлик ҳаракатига таъсири тўғрисида 20 та доклад тақдим қиладилар. (ТАСС).

АРМИЯГА ЧАҚИРИҚ КУЧАЙМОҚДА

ВАШИНГТОН, АҚШ Мудофаа министрлиги 1968 йилнинг январида қуролли кучларга 34 минг кишини чақириш ниятида эканлигини маълум қилди. Бу кейинги 14 ой мобайнида армияга энг кўп одам чақирилишидир. (ТАСС).

ОҚ УЙДА КЕНГАШ

ВАШИНГТОН. Президент Жонсон 21 ноябрда ўзининг ҳарбий дипломатия маслаҳатчилари билан бирга Вьетнамдаги уруш ҳаракатларининг боришини ва қишлоқ аҳолисини Сайгон режими томонига тортишни мақсад қилиб қўйган «тинчитиш» программасини муҳокама қилди. (ТАСС).

МАЛИ. Яқинда ёш Мали давлат авиакомпанияси «Эр—Мали» тарихида 25 ёшли Мали учувчиси Усман Бокум илк бор биринчи учувчи, кема командири сифатида «ИЛ—18» самолётида учди. У совет гражданавиацияси билим юртларида уч йил таълим олди. Ленинград авиа бўлими группасининг командири, инженер-учувчи Александр Федотов ва Озарбайжон гражданавиацияси бошқармасидан штурман Александр Сазоновлар унинг устози ҳисобланишади. Суратда: Малининг биринчи учувчиси Усман Бокум ва бокулик штурман Александр Сазонов.

К. Корочанцев фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

АДОЛЬФ ИККИНЧИ БУНДЕСТАГДАН ЖОЙ ОЛИШГА ИНТИЛМОҚДА

Ганновердаги энг катта «Нидерзаксенхалле» залига келаётганимизда шаҳарни қора булут қоплаб, кузги ёмғир шиваламоқда эди. Янги нацист «национал — демократик» партия ўзининг учинчи «федерал — съезди»ни шу залда ўтказмоқда. Янги фашистлар тўпланган шу бино атрофини темир панжаралар билан ўраб қўйганлигини кўрдик. Бинога ўтадиган йўлларда семиз овчарка итларнинг тасмаларини ушлаб олган полициячилар саф тортиб турарди. Национал — Демократик партиянинг аъзолари бўлган йўғон-йўғон йигитлар «тартиб сақловчи» деган сўзлар ёзилган оқ ленталарни қўлларига боғлаб, бино атрофини айланиб юрибди. Янги нацистларга шу бинони бериб қўйган ҳукумат маъмурларини уни мустаҳкам ҳимоя қилмоқ учун ҳамма чораларни кўрганлар.

Антифашистлар «Нидерзаксенхалле»нинг рўпарасига осиб қўйган транспарантга: «национал-демократик партия христиан демократик союз ва германия социал-демократик партияси тайёрлаб берган гўнгдан озиқланиб ўсмоқда» деган сўзлар ёзилган.

Съезд делегатларидан бири ёнимиздан ўтатуриб, жилмайиб қўйди ва «яхши гўнгланган тупроқгина ўсишга ёрдам беради» деди. Ҳақ гапни айтди. Бонн тайёрлаб қўйган, реваншизм билан яхши ўғитланган тупроқдагина янги фашистлардан иборат сассиқ алафлар мана шунақа барқ уриб ўсмоқда.

Бир ярим мингдан кўпроқ делегатни ўз қучоғига олган зал бамисоли арилар уясидек гувулламоқда. Чекилаётган папиросларнинг зангори тутуни паға-паға бўлиб, тепага кўтарилмоқда. Фоеда янги фашистларнинг адабиётлари ва совғабоп буюмлари билан қилинаётган савдо баравж. Бу ерда национал-демократик партиянинг нишончалари, этикеткаларига партия эмблемасининг сурати солинган гугурт қутичалари сотилмоқда. Бу эмблема нацистларнинг байроғига жуда ўхшайди. Президиум столининг орқасида, саҳнанинг тўрида худди шундай, лекин юз марта каттароқ қилиб тасвирланган эмблемалар осилиб турибди.

Залнинг ўзида узун-узун столлар атрофида «национал-демократлар» катта-катта кружкаларда пиво ичиб ўтиришибди. Зал бирданига ҳаракатга келгандек бўлди. Худди командa берилганидек делегатлар ўринларидан сапчиб туриб, бошларини эшик томонга бурдилар. Фюрер Адольф Фон Тадденнинг ўзи бошини мағрур кўтарган ҳолда қаққайиб ўзининг кўп сонли мулозимлари билан залга кириб келмоқда эди. Шу ондаёқ зални қарсак босиб кетди. Партия раисини сайлашда Тадден овозларнинг катта кўпчилигини олди.

Янги фюрер бошқариб турган бу съезд силлиққина ўтаётганида кичикроқ бўлса ҳам, лекин диққатга сазовар бир можаро ҳамманинг диққатини бўлди. Тинтиш вақтида ёнидан ўғирланган тўппонча топилган бу делегатни полиция қамаб қўйди. Унинг қўлида қурол тақиб юриш учун ижозатнома йўқ экан. Бу делегат ҳарбий бичимдаги кийимда бўлиб, камарида эсэсларнинг «қон ва виждон» деган эмблемаси кўзга ташланиб турарди.

Бошқа делегатлардаги хушбичим кийимлар ёқасининг тагида эсэсчилар ва нацистларнинг нишончалари яшириниб ётибди, деб айтолмайман. Лекин шу нарса шак-шубҳасизки, улар орасида ўзларининг вужудларига сингиб кетган нацистликни «демократик» ҳатти-ҳаракатлар билан ниқоблаб қўйган «собиқ» кишилар кўп эди. Бироқ, уларнинг вужудига сингиб кетган бу нацистлик кўпинча, сезилиб турарди. Фашистча программа ишчиларга «гарантияланган иш» топиб беришни, деҳқонларга «фойдали кредитлар» беришни, ўрта табақага «монополиялар зулмидан ҳимоя қилишни», монополияларга эса капиталнинг тобора кўпроқ концентрация қилинишига ёрдам беришни ваъда қилмоқда. Ғарбий Германияга кўчиб келганларни бу программа, қадимий немис ерларига, қайтиб боришни таъминлаймиз, деган реваншчилик хом хаёллари билан юпатмоқда, ёшларни эса шовинизм оғуси билан заҳарламоқда.

Ҳозирнинг ўзидаёқ янги фашистларнинг раҳбарлари ўз вакилларининг Бундестагда ХДС/ХСС нинг ўнг томонидан депутатлик ўринларида ўтирадиган кунлари келишини ўйламоқдалар. Шунинг учун ҳам улар ҳозирдан бошлаб, Бонндаги мана шу ҳукмрон партиянинг ўнг қаноти билан блок тузиш тараддудини кўрмоқдалар. Фон Тадден ХДС/ХСС даги ўнгларнинг раҳбари Штраус билан ҳамоҳанг бўлиб, АҚШдан мустақил бўлган «бақувват Европа»ни вужудга келтириш зарурлиги тўғрисида гапирганлиги, бундай «бақувват Европа»да Ғарбий Германия милитаристларининг гегемонлик қилишини кўзда тутиб, шу гапни айтганлиги тасодифий эмас, албатта.

Кези келганда шуни айтиш керакки, янги фашистларнинг вакиллари Бундестагга сайланишга муваффақ бўлиб қолса, улар билан ҳамкорлик қилиш мумкинлигини Бонндагилар ҳам рад қилаётгани йўқ. Буни Бундестаг раиси Рестенмайернинг яқинда айтган гаплари кўрсатиб турибди. Ғарбий Германия ультраларининг раҳбари Штраус ҳам национал — демократик партия билан блок тузиш эҳтимоли йўқ эмаслигини айтди.

Хуллас, ХДС/ХСС раҳбарлари национал — демократик партияни келгусида ўзларига иттифоқ ва шерик партия, деб билишга тобора кўпроқ мойил бўлмоқдалар. Бу жуда жўн режа. Ҳатто христиан демократлар сайловлардан сўнг Германия социал-демократик партияси билан яна «катта коалиция» тузишни лозим топсалар бундай ҳолда социал-демократларни янада ён беришга мажбур қилмоқ учун, биз янги фашистлар билан блок тузамиз деб қўрқитишлари ва шу тариқа социал-демократларни ўзларига бўйсундиришлари мумкин.

Бонн ҳукмронлари янги нацист партиянинг қайта тикланиши ўзларининг реваншчилик сиёсатлари билан замин тайёрлаб, энди яна шу сиёсат манфаатлари йўлида ўша янги нацист партиядан фойдаланишга умид қилмоқдалар.

В. СЕРОВ
(ТАСС мухбири).
Ганновер-Бонн, ноябрь.

РЕВОЛЮЦИОН ТРИБУНАЛ ТУЗИЛДИ

ҚОҲИРА, (ТАСС). Бирлашган Араб Республикасининг президенти Жамол Абдил Носир революцион трибунал тузиш тўғрисидаги республика декретини имзолади. Бирлашган Араб Республикасининг вице-президенти Ҳусайн Ашшафий трибуналнинг раиси қилиб тайинланди.

Бош штаб бошлиғи Абдил Монейм Риёд ва генерал-майор Сулаймон Мазҳар революцион трибуналнинг аъзолари қилиб тайинландилар.

Революцион трибунал икки ишни: БАР қуролли кучлари қўмондонлигининг штаб қароргоҳини август ойининг охирида қўлга олишга уринганлик ишини ва Миср разведка хизмати ўз ваколатларини суиистеъмол қилиш ҳолларини қараб чиқмоқ учун тузилмоқда.

ФИНЛЯНДИЯ. Хельсинки пристанидаги балиқ бозори. Бочкачаларда сельд балиқлари сотилмоқда.

С. Майстерман фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

ЖАҲОН ЖУРНАЛИСТЛАРИГА

ПРАГА, (ТАСС). Халқаро Журналистлар Ташкилоти бутун дунё журналистларига мактуб билан мурожаат қилиб, унда грек ватанпарварлари суд қилинаётганлигига қарши норозилик билдирди.

Мактубда Халқаро Журналистлар Ташкилоти Манолис Глезос ва бошқа журналистлар, композитор М. Теодаракис, депутат Л. Киркос ва бошқа грек ватанпарварларининг ҳаёти ва тақдири хавф остида қолаётганлиги муносабати билан зўр ташвиш билдирилди. Халқаро Журналистлар Ташкилоти Греция ҳукуматидан ватанпарварларни озод қилишни бутун дунё журналистлари номидан талаб қилди.

Биз, дейилади ЧТК агентлиги эълон қилган мактубда, барча мамлакатлар журналистларини грек полковникларининг ўзбошимчалиги ва террорига қарши норозилик билдиришга, ана шу ўзбошимчалик ва терроргa қарши курашга жамоатчилик фикрини жалб қилишга, гуноҳсиз кишиларни озод қилишга эришиш ва Грецияда ватанпарварларнинг янгидан таъқиб қилинишига тўсқинлик қилишга чақирамиз.

ХИТОЙДАГИ ВОҚЕАЛАР

Мао Цзэ-дун авантюристик йўлининг тарафдорлари билан мухолифлари ўртасидаги қаттиқ кураш Хитойнинг кўпгина районларида давом этмоқда. Масалан, Хунань вилоятидаги «ғалаёнлар» тўғрисида «Хунань жибао» газетаси кейинги вақтларда кўп марталаб ёзди. Ҳозир газета, шу вилоятда иш олиб бораётган группалар «Раис Мао бошчилигидаги пролетар штабини қўпоришга ва парчалаб юборишга уринаётир» деб эътироф қилмоқда. Газетанинг бош мақоласида, Мао Цзэ-дун муҳолифлари билан кураш олиб бориш «кечиктириб бўлмайдиган жанговар вазифа» деб таъкидланмоқда. Вилоятдаги ҳозирги вазиятни «Хунань жибао» газетаси «кескин ва мураккаб вазифа» деб атамоқда.

Бу ерда ҳанузгача «янги ҳокимият» ташкил этилмаганлигининг сабаби ҳам шу бўлса керак. Ҳозирча вилоятда «революцион комитет» деб аталган комитетни тузиши лозим бўлган тайёргарлик группаси ишлаб турибди. Шу группанинг раҳбари Хуа Го-Фэн яқинда ўтказилган митингда гапириб, вилоятда бўладиган кураш «хунвэйбинлар учун янги синов бўлади» деди.

Мао Цзэ-дун тарафдорлари ўз мухолифларидан ўч олаётганлари тўғрисида турли районлардан хабарлар келиб турибди.

20 ноябрда Цзянси вилоятининг радиоси «маданий революция»га путур етказишда айбланган яна 12 киши устидан Наньчанда (вилоятнинг бош шаҳрида) ҳукм чиқарилганлигини хабар қилди. Ундан олдинроқ «Цзянси жибао» газетаси, «маданий революция»ни ўтказиш йўлида «қаршилик кўрсатаётган турли кучлар» учраб турибди, деб ёзган эди. Аммо газета бу кучлар қандайлигини аниқ айтгани йўқ. Бироқ, Цзянси вилоятининг «революцион комитети» деб аталган комитет эълон қилган «ошиғич билдириш» вилоятда вужудга келган аҳвол тўғрисида бир мунча тасаввур олишга имкон беради.

Шу ҳужжатдан маълум бўлишича, Мао Цзэ-дун йўли тарафдорларининг аҳволини хунвэйбинлар ва цзаофанларнинг турли группалари анархистларча қилаётган ҳаракатлар чатоқлаштириб юбормоқда. «Ошиғич билдириш»да, жумладан шу нарса кўрсатиб ўтилганки, мазкур группалар «ўзбошимчалик қилмоқдалар, бир-бирлари билан тўқнашиб тартибсизлик ва шов-шув туғдирмоқдалар». Яна шу ҳужжатда, хунвэйбинлар ва цзаофанларнинг ҳаракатлари «ишлаб чиқаришга ёмон таъсир қилмоқда, шунингдек ўқув юртларида машғулотларни бошлаб юборишга халақит бермоқда», дейилади.

Хитой мактабларида ва олий ўқув юртларида машғулотларни янгидан бошлаб юбориш учун белгиланган муддатлар гарчи ўтиб кетганига анча вақт бўлган бўлса ҳам хунвэйбинларнинг баъзи группалари ўқув юртларига қайтиб келмасдан ҳали ҳам мамлакатда изғиб юриб, Мао Цзэ-дун идеяларини ўтказишдан иборат бебошликлар қилишни давом эттирмоқда.

Газеталарда босилган хабарларда айтилишича, кўпгина районларда бошланғич ва ўрта мактаб таълимининг «янги системаси» жорий қилинмоқда. Бу ислоҳот Мао Цзэ-дун «идеяларини ўрганиш» ва ҳарбий тайёргарлик учун ажратилган ўқиш вақтини кўпайтиришдан иборат бўлмоқда. Шу билан бир вақтда ўқишнинг умумий муддати қисқартирилмоқда ва имтиҳонлар олиш бекор қилинмоқда. Мактабларда ислоҳот ўтказишни контрол қилишни қуролли кучлар амалга оширмоқда.

Яқинда «Жэнминь жибао» газетаси «муаллимлар билан ўқувчилар ўртасида янги муносабатлар» ўрнатилаётир, деб ёзди. Бунинг учун цаочанди мактаби ўрнак қилиб кўрсатилмоқда. Бу мактабда армия вакиллари хунвэйбинлар узоқ вақтдан бери таҳқирлаб келган муаллимларни шу хунвэйбинлар билан «яраштиришга» уринмоқдалар. «Жэнминь жибао» газетаси «муаллимнинг шахсий обрўйини кўтариш учун қилинган уринишларнинг ҳаммаси ҳеч бир натижа бермайди» деб ақл ўргатмоқда. «Бирдан-бир тўғри йўл шуки, деб таъкидлайди газета, Мао Цзэ-дун идеяларининг мутлоқ обрўйини барқарор қилиш керак».

Газеталарнинг хабарларида айтилишича, машғулотларни қайта бошлашдан олдин мактабларнинг раҳбарлари ва педагоглар «Мао Цзэ-дун идеяларини ўрганиш курслари»да таълим олишлари ва «ревизионизмни оммавий танқид қилиш»дан ўтишлари мутлақо шарт. Синьхуа агентлигининг ёзишига қараганда «маориф соҳасида ревизионистик идеяларни» танқид қилиш «ақлий тарбияга ҳаддан ташқари кўп эътибор беришни, ўқувчиларга баҳолар қўйишга ва навбатдаги синфга муваффақиятли ўтишга ҳаддан ташқари кўп эътибор бериш сингари» концепцияларни кескин танқид қилишни ўз ичига олади.

«Мао Цзэ-дун идеялари»ни жорий қилиш курслари қуролли кучлар вакилларининг ҳаракати билан ҳамма жойда ташкил этилмоқда. 15 ноябрда «Жэньминь жибао» газетаси ҳарбий қисмлардан бирининг Хитой Халқ Республикаси Фанлар академияси ҳисоблаш техникаси институтига шундай курсларни ташкил этишда «ёрдам берганлиги» тўғрисидаги хабарни босиб чиқарди. Шу газетанинг ўзида 20 ноябрда босилган хабарда айтилишича, Пекин ресторанлари ва меҳмонхоналарида Мао «идеялари»ни ўрганиш курсларини ташкил этишда вужудга келган «қийинчиликларни енгишга армия вакиллари кўмаклашганлар».

(ТАСС, 21 ноябрь).

ЮЗ МИНГ КИШИЛИК МИТИНГ

ТОКИО. (ТАСС). Нахада (Окинаванинг маъмурий маркази) Бош министр Сато билан АҚШ президенти Жонсон ўртасида олиб борилган музокараларнинг натижасига қарши норозилик митинги бўлиб ўтди. Юз минг кишилик бу митингда АҚШ томонидан босиб олинган Окинаванинг турли сиёсий партиялари, касаба союз, хотин-қизлар, ёшлар ва бошқа демократик ташкилотларнинг вакиллари қатнашдилар. Митинг қатнашчилари Окинаванинг дарҳол Японияга қайтариб берилишини талаб қилдилар ва Бош министр Сатога норозилик телеграммаси йўлладилар. Сато АҚШга қилган сафари вақтида япон халқининг ана шу талабини амалга оширишга эришиш учун ҳеч қандай тадбирлар кўрмади.

Митинг қатнашчилари шундан кейин шаҳар кўчаларида намойиш ўтказдилар. Кўчаларга оролларнинг Японияга яна қўшилиши узоқ муддатга кечиктирилганлиги муносабати билан мотам байроқлари осиб қўйилди.

ЯПОНИЯДА БАНКРОТЛИК

ТОКИО. (ТАСС). Шу йил октябрь ойида Японияда 1338 савдо-саноат компанияси банкрот бўлди. Бу—урушдан кейинги йилларда мамлакатда бир ой ичида рекорд миқдордаги банкротликдир. Касод бўлган компаниялар қарзининг умумий суммаси 16,7 миллиард иенани ташкил этади. Бу эса, шундан аввалги ойдагига нисбатан қарийб 50 процент кўпдир.

ЯНА ТЎП ЕМИ

ТОКИО. (ТАСС). Жанубий Корея яқин вақт ичида Жанубий Вьетнамга яна 15 минг ҳарбий хизматчини юборади. Киода Цусин агентлигининг хабар беришича, АҚШ Ташқи ишлар министрининг ўринбосари яқинда Жанубий Кореяга борган вақтида ана шу ҳақда келишиб олинган.

Ҳозир Жанубий Вьетнамда Жанубий Корея солдат ва офицерларидан 46 минг киши бор.

СУРАТДА: магазин-салоннинг музика асбоблари бўлимида савдо пайти. Р. Шамсутдинов фотоси, (ЎзТАГ).

МАГАЗИН—САЛОН

Яқинда пойтахтимизнинг «Халқлар дўстлиги» проспектида янги «Мелодия» магазин-салони очилди. Магазин кўркам қурилган бўлиб, кенг ассортиментдаги музика товарлари билан савдо қилади. Унда харидорлар саҳна усталари, музикачилар ижросидаги куй-қўшиқлар, грампластинкаларга ёзилган спектакллар пластинкасини сотиб олишлари мумкин. Магазинда шунингдек, грампластинкага ёзилган ўқув қўлланмалари — бадиий адабиёт юзасидан фонохрестоматиялар, чет тилларини ўрганувчиларга ёрдам берувчи материаллар, классик ва эстрада музикалари ёзилган пластинкалар билан ҳам савдо қилинади.

Магазинда В. И. Ленин нутқи, унинг сафдошлари эсдаликлари, СССР ва чет эл мамлакатлари халқларининг турли қўшиқ ва рақслари ёзиб олинган грампластинкаларга меҳнаткашлардан обуна қабул қилинади.

Харидорлар янги магазинда, чунончи, турли музика асбобларини, радиоприёмник ва радиодеталларни харид қилишлари ҳам мумкин. Яқин кунларда музика салони харидорлар ихтиёрига топширилади. Бу ерда республикамизнинг таниқли музикачилари ва саҳна усталари билан тез-тез учрашувлар ҳам ўтказилади.

Х. НОСИРОВ.

ЛИРИКА ДАФТАРИДАН

Янги шеърлар

Икковига келар ҳавасим:
Сўзларига сўзлари монанд.
Телбаланса юрак, давоси —
Кўзларига кўзлари монанд —
Икковига келар ҳавасим.
Нигоҳлари бунча нурафшон.
Шеър қутлар, боқсанг уларга.
Фақатгина жон сўрайди, жон —
Лим-лим тўлиб соф
туйғуларга —
Нигоҳлари бунча нурафшон.

Эвоҳ, икков ёнади пинҳон,
Истакларин бўғаркан ақл.
Турар экан ўртада виждон,
Тегинолмас қўллар лоақал.
Эвоҳ, икков ёнади пинҳон.

ОДАМЛИ ЙЎЛДА

Ўлтирибман фоний аламнинг
Сўзларига солмай деб қулоқ.
Қандай гапки, шинам хонамнинг
Деворлари сиқмоқда бироқ.
Чиқиб кетдим, қолишлигимни
Истаса-да кундалик, қалам.
Чиқиб кетдим, нохушлигимни
Улар билан кўрмай деб баҳам.
Хиёбонда кеза бошладим.
Юргим келди юрганим сайин.
Фурсат билан ҳисоблашмадим.

Қанча кездим — билмайман
тайин.
Шуни билдим: кимдир сўради
Мендан соат неча бўлганин.
Билдим: кимдир яқин орада —
«Келдим» дея ширин кулганин.
Билдим: кимдир ёнимдан ўтиб,
Очиқ сумкам беркитди дарҳол.
Яна билдим: ҳаёлкаш атаб,
Кўзин қисди менга қувноқ чол...
Юрдим, юрдим... Дил ёришди-да
Руҳсизлигим шунда йўқолди,
Одамли йўл, оёқ остида
Ўз-ўзидан тўкилиб қолди.

ҚИЗЛАР ЎЗИ ШУНДАЙ...

Кимнингдир фақат баҳси,
Кимнингдир фақат рақси,
Кимнингдир салобати
Менга ёқади жуда.
Кимнингдир Фарҳодлиги,
Мардлиги, шерзодлиги,
Кимнингдир садоқати.
Менга ёқади жуда.

Кимнинг юрак куйига,
Кимнинг орзу-уйига
Жиндаккина қалбимда
Зўр эҳтиром сақлайман.
Сенга бўлса-чи, сенга,
Ҳозирча йўқ севгимга
Ўшал соз хислатларнинг
Ҳаммасини тақайман.

* * *

Мусобақа борар синов
майдонида,
Ҳис, ақл — йигитлар.
Қиз қалби —улоқ.
Мусобақа борар синов
майдонида.
Мен бир томошабин, лоқайдмас
бироқ.
Куламан, уфлайман, жимман,
ҳайқираман,
Ўтирган, жойимда жангдаман
охир.
«Қанот боғла, — дейман, —
жоним учқур саман!...»

Қай бир йигит учун куяман —
бу сир!
Бутун фикру ёдим, кўзим қалб-
улоқда.
Гоҳ унга ўтар у, гоҳида бунга.
Оҳ, тугай қолса-чи... ҳайрият,
шу чоғда
Улар яқинлашар марра-якунга.
Кўзим беркитаман икки кафтим
билан,
Ногоҳ кўрмай дея мен-чун
аламни.
Тамом бўлди чоғи. Кимлардир
хўп хурсанд.
Қарсаклар гурроси тутар
оламни.
Кўзимни очаман. Гулларга
кўмилиб,
Ана, ақл турар қалб билан
ёндош.
Чарчаган, қийналган. Лекин
улар ғолиб.
Севинчдан кўзимга қалқиб
чиқар ёш.

Гулчеҳра НУРУЛЛАЕВА.

ТЎРТЛИКЛАР

Севган одам умри узоқ бўлади.
Севган одам умри порлоқ бўлади.

Гулни севсанг, гулдек меҳнатни севсанг,
Ғам аламлар сендан йироқ бўлади.

Ким бўлмасин ширин сўзнинг шайдоси.
Болдек сўзи кўнгилнинг муддаоси.

Дунё-дунё зебу-зийнат керакмас,
Ҳар бир инсон яхши гапнинг гадоси.

Шундай бир уй қургин, вайрон бўлмасин.
Кўрганларнинг дили гирён бўлмасин.

Мустаҳкам уй каби ишқинг абадий —
Бўлсин, ошиқ дили ҳеч қон бўлмасин.

Тунд ҳавонинг юзидан қўрқ.
Шаллақининг сўзидан қўрқ.

Сохта жилмайган «дўстнинг»
Айёрона кўзидан қўрқ.
Субҳидамнинг шаффоф ҳавоси яхши.
Фарҳодларнинг элга вафоси яхши.
Бебурд, қуруқ савлатсимоннинг —
Айтинг, дўстлар, кимдан нимаси яхши?

Олтинга алишма бу тўтиёни,
Заршунос раҳмат дер: албат отангга.

Баъзи одамлар бор, қалби бўмбўшроқ,
Кўрганда кўзига жўяди меҳрин
Баъзилар сўзамол, англагин чироқ —
Сен фақат қалбидан излагин меҳрин.

Абдураҳим УМАРОВ,
инженер.

МЕҲР

Дерлар: «Меҳр кўзда бўлади —
Кўз-кўзга тушганда ошади меҳр».
Баъзилар дерки: «Йўқ, сўзда бўлади —
Сўз-сўзга қовушгач, туғилажак сир».
Йўқ, асло мен бунга қўшилолмайман,
Кўзлар ва сўзлардаги меҳр бир рўкач
Меҳримни кўз-сўзга кўчиролмайман,
Меҳрим қалбда яшаб, топажак ишонч...
Дилда ардоқласанг меҳру вафони,
Ҳам ёрга, ҳам дўстга, она-Ватанга.

АҚЛ ВА ЮРАК

Ақл билан юракдир иноқ
Ақл тошу, юрак тарози.
Юрак шўхроқ... Иқрорман бироқ —
Ақл посангига мутлоқ норози...

Юракнинг ҳар доим қўш палласига
Ақл қўяр вазминлик тошин.
Учмай дўстин ҳар хил сўзига
Тўғри тутар, шайтнинг бошин.

Шамси ОДИЛ.

ОБУНА БЎЛДИНГИЗМИ?

Жамоатчи обуначи

АБДУЛЛА Юсупов район милиция бўлимида бухгалтер бўлиб ишлайди. У районда энг яхши жамоатчи обуначи сифатида ҳам танилган. Абдулла ака мана ўн йилдирки, жамоатчилик асосида бир неча колхозларга, муассасаларга бориб кишиларни газета, журналларга обуна қилиб келяпти.

А. Юсупов бу йил ҳам ҳар сафаргидек обунани ўзи ишлаб турган жойдан бошлади. 60 га яқин киши 600 сўмдан зиёд газета ва журналларга ёзилишди. Милиция ходимларидан Н. Мажидов, А. Алиакбаров, С. Шукуров, А. Турдиқулов, Х. Валиев ва бошқалар 6—8 хил газета ва журналларга обуна бўлишди.

Солдатское алоқа бўлимининг почтальонлари М. Елгина, В. Капрунова, Н. Шереметева ва бошқалар шу кунларда ўнлаб кишиларни янги йил газета, журналига обуна қилишяпти.

М. КАНЗАФАРОВ,
Оққўрғон район «Союзпечать» ходими.

Активлик билан

КАЛИНИН районидаги «Қорасув» совхози партия ташкилотининг секретари М. Ёқубова обуна ҳақида шундай деди:

— Янги йилдан газета ёки журнал олмайдиган биронта хонадон қолмайди. Ҳозирнинг ўзидаёқ 2000 га яқин киши янги йил газета-журналларига ёзилишди. «Совет Ўзбекистони» газетасига 300 дан ортиқ, «Муштум» журналига 500 дан зиёд, «Тошкент ҳақиқати» газетасига 200 дан кўп киши обуна бўлди.

Совхоз ишчилари шунингдек, Правда», «Сельская жизнь» газеталари, «Партийная жизнь», «Партия турмуши» журналларини ҳам олишади.

Т. Эрназаров, Ш. Қўқонбеков, М. Маҳмудов сингари ишчиларнинг ҳар бири 5—6 тадан газета ва журналга ёзилдилар.

С. ҲАСАНОВ.

* * *

Янги йил газета-журналларига обуна қилиш қандай бораётганлиги ҳақида редакциямизга мана шундай хушхабарлар келиб турибди. Бўкалик С. Шарафхонов, Калинин районидан Б. Сайдалиев, Т. Тўхтабоев, Оққўрғондан Қ. Маҳкамбоева, чирчиқлик штатсиз мухбиримиз Т. Сихарулидзе, тошкентлик О. Абдураҳмонов, Кўктерак қишлоғидан О. Турғунов, Юқори Чирчиқ районидан Э. Исхоқовлар ҳам обуна кампанияси уюшқоқлик билан олиб борилаётганлигини ёзиб юборишган.

БУТУНИТТИФОҚ ЮБИЛЕЙ КЎРГАЗМАСИДА

Улуғ Октябрь революциясининг юбилейи арафасида Москвадаги Марказий виставка залида ташкил этилган бадиий асарлар виставкасини шу кунгача бир неча ўн минг киши томоша қилди.

Виставкага кираверишдаги В. И. Лениннинг «Санъат халқникидир» деган сўзлари ёзилган катта транспарант кўзга яққол ташланади. Виставка тематик бўлимларга бўлинган. Улуғ Октябрь социалистик революцияси, В. И. Ленин Коммунистик партия ва Совет давлатининг доҳиси ва ташкилотчиси, граждан ва Улуғ Ватан уруши, ярим асрлик шонли йўлимизнинг этаплари, фан ва техниканинг таниқли кишилари, адабиёт ва санъат арбоблари, ишлаб чиқариш донгдорлари бўлимларида икки мингдан ортиқ тасвирий санъат асарлари намойиш қилиняпти.

Томошабинлар «Социалистик Ўзбекистон санъати» бўлими олдида ҳам узоқ туриб қолишаяпти. Г. Абдураҳмоновнинг «Ер», Ф. Тохировнинг «Куз», Ў. Тансиқбоевнинг «Олой водийси», М. Саидовнинг «Нурга интилиб», К. Чепраковнинг «Кабоб» В. Ковнининг «Ёшлик», Г. Чернухиннинг «Мўйноқ балиқчилари» картиналари виставка қатнашчиларига манзур бўлаяпти.

Ў. Тансиқбоев, А. Цинглингцев, И. Юровский, К. Бободухов, М. Качеров ва бошқаларнинг график асарлари ҳам қизиқиш билан томоша қилиняпти.

Пойтахт томошабинлари таклиф ва истаклар дафтарига ўз хотираларини ёзиб, тошкентлик рассомлар асарларини юқори баҳолашаяпти.

Л. АПАРНИКОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.
Москва шаҳри.

СЕРҚУЁШ РЕСПУБЛИКАМИЗДА. Навоий шаҳри мамлакатимизнинг энг ёш ва гўзал шаҳарларидан биридир. Суратда: шаҳарнинг Театр кўчаси томонидан кўриниши.

А. Усмонов фотоси, (ЎзТАГ).

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

«ТОРПЕДО» — «СПАРТАК» (ТРНАВА) УЧРАШУВИ ОЛДИДАН

Европа мамлакатлари кубок эгалари кубогининг саккиздан бир мусобақасида Москванинг «Торпедо» ва Чехословакиянинг «Спартак» командалари ўзаро учрашади. Маълумки, бу мусобақа Тошкентда ўтказишга қарор қилинган эди. Республикамиз пойтахтида бу халқаро ўйинга катта тайёргарлик кўрилмоқда. «Пахтакор» стадиони маъмуриятига мамлакатимизнинг жуда кўп шаҳарларидан сон-саноқсиз телеграммалар келмоқда. Бу телеграммаларда ишқибозлар эртага бўладиган ўйинга билет олиб қўйишни сўрашмоқда.

Москва торпедочилари бир неча кундирки, шаҳримизда машқ қилишаётир. Уларнинг рақиблари — чех спортчилари эса бугун пойтахтимизга келишади. Учрашувни ўтказадиган австриялик судьялар бригадаси ҳам бугун учиб келади. Халқаро учрашув эртага соат 16 да бошланади.

Бу учрашувни Бутуниттифоқ радиоси ва телевидениеси ҳамда Чехословакия радиоси орқали миллионлаб футбол ишқибозлари тинглаб, томоша қила оладилар.

Республика спорт ташкилотлари ва кўпгина газета редакциялари бу ўйинда энг яхши маҳорат кўрсатадиган футболчилар учун совринлар таъсис этишди.

ЧОРАК ФИНАЛЧИЛАР АНИҚЛАНМОҚДА

Европа биринчилиги учун бўлаётган саралаш мусобақалари давом этмоқда. Ҳозирча чорак финалда қатнашадиган саккизта командадан учтаси маълум бўлди. Булар Венгрия, Совет Иттифоқи ва Испания терма командаларидир. Испания футболчилари 22 ноябрда Прага шаҳрида Чехословакия терма командаси устидан 2:1 ҳисобида ғалаба қозониб, ана шу ҳуқуқни қўлга киритдилар.

КИРОВОБОД ФУТБОЛЧИЛАРИ ОЛИЙ ЛИГАДА

Келаси йил олий лигада ўйнаш ҳуқуқини олиш учун курашган уч даъвогар команда баҳси Кировободнинг «Динамо» футболчилари фойдасига ҳал бўлди. Динамочилар 21 ноябрда Тошкентнинг марказий «Пахтакор» стадионида ўтказилган қўшимча мусобақада рақиблари — «Шахтер» (Қарағанда)ни 1:0 ҳисобида енгдилар. Энди келаси йил Озарбайжондан «Нефтяник» билан бирга «Динамо» ҳам кучлилар группасида қатнашади.

«ТАШАВТОМАШ» — ПЕШҚАДАМ

Ўзбекистон футбол чемпионатининг финал ўйинларида «Ташавтомаш» футболчилари пешқадамлик қилмоқдалар. Завод футболчилари кейинги турда «Ташкабель» футболчиларини 3:1 ҳисобида мағлубиятга учратиб етти очко тўпладилар. Тошкентнинг «Звезда» командаси эса Красногорск шаҳар командаси футболчиларини 5:1 ҳисобида енгди. «Старт» ва «Восток» командаларининг учрашуви «Восток» фойдасига 11:0 ҳисобида ҳал бўлди.

ЭРКИН КАРИМОВ—ГДР ЧЕМПИОНИ

Германия Демократик республикасида ўтказилган оғир атлетикачилар мусобақасида қатнашган ҳамшаҳримиз Эркин Каримов катта муваффақиятга эришди. У Виттенберг шаҳридан ГДР чемпиони деган фахрли номни олиб қайтди.

МАШИНАЛАРНИНГ ШАХМАТ МУСОБАҚАСИ:

СССР—АҚШ 3:1

МОСКВА. (ТАСС мухбири Д. Дмитриев хабар беради). Ҳисоблаш машиналарининг тарихда биринчи халқаро шахмат мусобақаси совет программасининг ғалабаси билан 3:1 ҳисобида тугади. Тўрт шахмат тахтасида ўтказилган бу илмий мусобақа бир йил давом этди. Бу мусобақани ўтказишдан мақсад—электрон машиналари учун махсус математик программалар даражасини қиёслаш эди.

Кечагина Стендфорд университети (АҚШ)дан олинган телеграммада америкалик математиклар ўз совет ҳамкасабалари билан сўнгги икки партияда дурангга рози бўлдилар ва уларни ғалаба билан табрикладилар (олдин ўйналган биринчи, иккинчи партияни бизнинг машиналар ютиб чиқди).

Маълумки, совет математика программаси биринчи ва учинчи тахталарда оқ доналар билан, иккинчи ва тўртинчи тахталарда эса қора доналар билан ўйнади.

Учинчи тахтада совет машинаси 19-юришдаёқ ўз америкалик рақибини мот қилди. Тўртинчи тахтада у ўз рақиби устидан 40-юришда ғалаба қозонди. Биринчи ва иккинчи тахталарда совет машинаси соддалаштирилган программа бўйича мусобақа олиб борди. Бизнинг машина иккала партияда ҳам устунликка эга эди. Аммо бу одатдан ташқари халқаро учрашув формуласи бўйича электрон «гроссмейстерлар» учун программалар 40-юришгача ўйнаш ҳисобидан тузилган эди. Шунинг учун совет математикларининг таклифи билан бу икки партия дуранг натижа билан тугади, деб тан олинди.

Шундай қилиб, математиклар—Георгий Адельсон-Вельский, Владимир Арлазаров, Александр Битман, Александр Животовский ва Анатолий Усковлар томонидан тузилган совет программаси ғолиб чиқди. Математик шахмат программаларининг асосида ётган метод ва фикрларни чоғиштириш шундан яққол далолат берадики, чет элларда шуҳрат топган совет математика мактаби ҳозирги давр математикасининг янги тармоғи—эвристик программалаштиришда ҳам олдинги ўринларни эгаллаб турибди.

Совет олимларининг шахмат мусобақасидаги рақиби профессор Жон Макарти раҳбарлигидаги Стенфорд университетининг тадқиқотчилари эди.

Мазкур мусобақа ҳисоблаш машиналарининг шу дамгача фақат инсон «монополияси» гина ҳисоблаб келинган, қайсики «интеллектуаль» вазифалар деб аталган вазифаларни ҳал этиш борасидаги катта имкониятларини намойиш қилиб кўрсатди.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 17.55 — Эшиттиришлар программаси. 18.00 — Телеянгиликлар. 18.20 — Ёш куч (мактаб ўқувчилари учун спорт программаси).

Рус тилида: 19.00 — Юбилей йили премьераси. М. Ашрафий. Шоир қалби (А. Навоий номли катта академик театрининг спектакли олиб кўрсатилади), танаффус вақтида телеянгиликлар, спектаклдан сўнг ўзбек тилида (Кундузги сеансга иккита билет» бадиий фильми.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.30 — Тарих. Ленин ва II Интернационал (мактаб ўқувчилари учун). 18.00 — Инглиз тилидан тўртинчи машғулот (студентлар учун). 18.35 — Чизма геометрия (студентлар учун).

19.45 дан — Москва кўрсатади.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 дан — Олмаота кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.45 — Ёш мичуринчилар (мактаб ўқувчилари учун). 21.10 — Тошларни севасизми? (илмий-оммабоп фильм). 21.30 — Бадиий фильм.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ КАТТА ТЕАТРДА — 24/XI да Шоир қалби.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 24/XI да Парвона.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 24/XI да Мавлоно Муқимий, 25/XI да катта концерт.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— «Беором юраклар» ёшлар коллективи гастроллари. Айиқлар аттракциони. Ургатувчи — Владимир Тин. Билетлар сотилмоқда.

КИНО

Тушки паром — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Замонамиз қаҳрамони (кундуз соат 12 да), Яшил арава (кундуз ва кечқурун). — «ЧАЙКА».

Журналист (1 ва 2-серия) —НАВОИЙ номли (кундуз соат 1-20 ва кеч 6-40 минутда), «МОСКВА» (кундуз 12 ва кеч 8 да).

Учбурчак — «ДРУЖБА» (1-залда тоқ соатларда), «МОСКВА» (эрталаб соат 10, кундуз 4 ва кеч 6 да).

ТАШКИЛОТ, КОРХОНА ВА ТУРАР-ЖОЙ — ЭКСПЛУАТАЦИЯ КОНТОРАЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Район автодормехбазалари 1 декабрдан ахлатларни ташиш бўйича ШАРТНОМАЛАР ТУЗАДИ.

1967 йил 25 декабргача шартнома тузмаган корхона, ташкилот ва турар-жой —эксплуатация конторaларига хизмат қилинмайди.

Шартномаларни қуйидаги адресларда тузиш мумкин:

Октябрь район Сағбон кўчаси, Янгиш проезди, 63-уй. Телефон 4-15-90;

Киров районн, Иртишкан кўчаси, 121-«а» кўчаси. Телефон Б-8-24-67;

Куйбишев районн, Генерал Петров кўчаси, 88-уй, телефон Е-6-05-75;

Ленин районн, 2-Ипподром проезд кўчаси, 47-уй;

Фрунзе районн, Физкультурная кўчаси, 13-уй, телефон 5-02-29;

Чилонзор районн, Самарқанд дарвоза кўчаси, 177-уй, телефон 4-21-41.

«Автодормехбаза» тресті.

БИРЛАШГАН НАШРИЁТ

Чуқур печать бўйича ретушёр, монтажчи, шлифовшчик, нусха кўчирувчи, травильщик ва печатчи мутахассислигига ўқитиш учун (Москва ва Киев шаҳарларида) ўрта маълумотли

ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАРНИ
таклиф қилади

Ўқиш муддати 3 ойдан бир йилгача.

Ўқиш вақти ишлаб чиқариш стажига қўшилади.

Ўқувчилар ётоқхона билан таъминланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, кадрлар бўлими.

Редактор А. ИСМОИЛОВ

1968 ЙИЛ УЧУН «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ГАЗЕТАСИГА ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА

ОБУНА БАҲОСИ: бир йилга—5 сўм 28 тийин, олти ойга—2 сўм 64 тийин, уч ойга—1 сўм 32 тийин.

Газетага обуна «Союзпечать»нинг район ва қишлоқлардаги бўлимларида, Тошкент шаҳрида эса ҳамма районларда ташкил этилган «Союзпечать»нинг агентликларида қабул қилинади: агентликлар адреси қуйидагича: Куйбишев районн Бородин кўчаси — 41, Киров районн — 2-переулок Белинский 6-уйда, Фрунзе районн — Дубицкий, 48, Октябрь районн Навоий кўча, 3, Чилонзор районн — 2-квартал 52, Ленин районн — Полторацкий, 35 уй.

Обуна бўлишга шошилинг.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В35212, Редактор ўринбосарлари — В35885, В36232, Масъул секретарь — В34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936. Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — В33786. Партия турмуши, Ахборот ва спорт бўлимлари—В 35811, Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050, Совет қурилиши, маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — В38761. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048. Эълонлар бўлими — В38142. Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 05850. Индекс—64697, А. 1794.